

VAS MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szombathely, 2020. május 29.

I. A megye közbiztonsági helyzetének értékelése

1. A bűnügyi helyzet bemutatása.

1.1. A regisztrált bűncselekmények számának alakulása.

A rendőri eljárásokban a Vas Megyei Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: Főkapitányság) illetékességi területén regisztrált bűncselekmények száma a 2019. évben 3830-ról, 3322-re, 13,3 %-kal csökkent.

Öt rendőrkapitányság működési területén csökkenés, egy rendőrkapitányság működési területén emelkedés volt tapasztalható a regisztrált bűncselekmények számának alakulásában. Az emelkedés mértéke a Celldömölki Rendőrkapitányság területén 28,2 % volt. A csökkenés a Sárvári Rendőrkapitányság (34,9 %) és a Vasvári Rendőrkapitányság (32,8 %) esetében a legnagyobb, a Körmenti Rendőrkapitányságnál 18,6 %-os, a Kőszegi Rendőrkapitányságnál 18 %-os, a Szombathelyi Rendőrkapitányságnál pedig 4,2 %-os.

A tízéves statisztikai adatok alapján csökkenő tendencia jellemezi a megyénket, amelynek következtében a 2019. évben a regisztrált bűncselekmények száma 58,7 %-kal volt kevesebb a 2010. évinél, a tízéves átlagnál pedig 40,8 %-kal alacsonyabb értéket mutat.

A területi megoszlás adatai alapján a regisztrált bűncselekmények 47,8 %-át a Szombathelyi Rendőrkapitányság illetékességi területén követték el. Ezután a Sárvári Rendőrkapitányság és a Körmenti Rendőrkapitányság illetékességi területe vált leggyakrabban bűncselekmény elkövetésének helyszínévé. Sorrendben a Celldömölki Rendőrkapitányság és a Kőszegi Rendőrkapitányság következik, míg a legalacsonyabb a részesedése a Vasvári Rendőrkapitányságnak.

1.2. A közterületen elkövetett regisztrált bűncselekmények számának alakulása.

A polgárok szubjektív biztonságérzetét alapvetően befolyásoló közterületen elkövetett bűncselekmények 36,8 %-os arányban fordultak elő a rendőri eljárásokban regisztrált jogsértések között. Számuk a 2019. évben 6,8 %-kal emelkedett a 2018. évihez képest (1146-ról 1224-re).

Az elmúlt tíz évben az e kategóriában vizsgált deliktumokat csökkenő tendencia jellemezi, amelynek következtében az időszak kezdetéhez képest a számuk 41,2 %-kal esett vissza.

1.3. A regisztrált bűncselekmények százezer lakosra vetített aránya, változása (bűnügyi fertőzöttség).

Illetékességi területünkön a százezer lakosra jutó bűncselekmények száma 1512-ről 1310-re mérséklődött, ezáltal megyénk továbbra is az ország kevésbé fertőzött területei közé sorolható.

A 2019. évi adatok alapján a bűnügyi fertőzöttség megyénkben a kis lakónépességet számláló Vasvári Rendőrkapitányság illetékességi területén a legnagyobb (1563), ezt követi a Celldömölki Rendőrkapitányság (1484), megelőzve a Szombathelyi Rendőrkapitányságot (1427). Sorrendben a Sárvári Rendőrkapitányság (1226), majd a Kőszegi Rendőrkapitányság (1137) következik. A Körmenti Rendőrkapitányság (999) illetékességi területe volt a legkevésbé fertőzött terület a 2019. évben.

1.4. A megye területén regisztrált, kiemelten kezelt bűncselekmények számának alakulása (kizárólag az elkövetés helye szerint regisztrált bűncselekmények alapján).

A kiemelten kezelt bűncselekmények száma elenyésző mértékben, 0,6 %-kal mérséklődött, 1561-ről 1551-re.

Jelentős csökkenés tapasztalható a Vasvári Rendőrkapitányság (38,4 %) és a Körmenti Rendőrkapitányság (21,4 %) esetében, míg a másik négy rendőrkapitányságnál különböző mértékű

emelkedés figyelhető meg, ezek közül a legnagyobb a Sárvári Rendőrkapitányság (33 %) és a Kőszegi Rendőrkapitányság (19,4 %) működési területén történt.

2. A bűnüldöző munka értékelése (az eljáró szerv szerinti adatok alapján).

2.1. A nyomozáseredményességi mutató alakulása.

A Főkapitányság 2019. évi nyomozáseredményességi mutatója az előző évhez viszonyítva 3,3 százalékpontot emelkedett, így a nyomozások 78 %-át fejeztük be eredményesen.

A rendőrkapitányságok 74,7 % és 84,6 % közötti nyomozáseredményességet értek el. Kiemelkedő a Kőszegi Rendőrkapitányság 84,6 %-os, valamint a Celldömölki Rendőrkapitányság 84,1 %-os és a Körmenyi Rendőrkapitányság 82 %-os eredményessége. Jól teljesített a Szombathelyi Rendőrkapitányság is, ahol 74,7 % volt ez a mutató. A Vasvári Rendőrkapitányság 77,8 %-os, a Sárvári Rendőrkapitányság 74,8 %-os nyomozáseredményességet ért el.

A Főkapitányság nyomozást folytató szervei szintén jól teljesítettek, nyomozáseredményességük 85,1 % volt.

2.2. A közterületen elkövetett, regisztrált bűncselekmények nyomozáseredményességi mutatója.

A közterületen elkövetett, regisztrált bűncselekmények nyomozáseredményességi mutatója a 2018. évi 78,5 %-ról 83,9 %-ra emelkedett. A kategórián belül kiemelten kezelt deliktumok nyomozáseredményessége 63,2 %-ról 76,5 %-ra növekedett.

2.3. A Főkapitányság eljárásaiban regisztrált, egyes kiemelten kezelt bűncselekmények nyomozáseredményességi mutatójának alakulása.

A kiemelten kezelt bűncselekmények nyomozáseredményessége a 2018. évi 58 %-ról 66,4 %-ra emelkedett, ami meghaladja az országos átlagot.

A kiemelten kezelt bűncselekmények nyomozáseredményességi mutatója az értékelt tízéves időszakban növekvő tendenciát mutat. Az e kategóriában elért eredményünk jelzi, hogy megyénk eljáró szervei a lakosság szubjektív biztonságérzetét jelentősen befolyásoló, kiemelt jogsértések felderítését kulcsfontosságú feladatként kezelték.

Az élet, a testi épség és az egészség elleni jogsértéseknél az emberölés nyomozásában a Főkapitányság 100 %-os eredményességet ért el. A testi sértéseknél és azok súlyosabban minősülő eseteinél 95,5 %, illetve 91,3 % a nyomozáseredményesség.

Az embercsempészés miatt indított nyomozásokat 100 %-os, a kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatos bűncselekmények tekintetében folytatott eljárásokat 80 %-os eredményességgel zártuk, a garázdaságok nyomozáseredményessége 92,8 % volt.

A vagyon elleni jogsértések közül a lopások nyomozáseredményessége az előző évi 44,9 %-ról 52 %-ra emelkedett. Pozitívum, hogy a betöréses lopásoknál 51,2 %-ról 54,9 %-ra javult a mutató.

3. A tulajdon elleni szabálysértésekkel kapcsolatos tapasztalatok, adatok.

A Főkapitányság területén működő hat rendőrkapitányságon a 2019. évben 846 tulajdon elleni szabálysértés miatt indult eljárás. A rendőrkapitányságok statisztikai adatait vizsgálva megállapítható, hogy az elkövetett szabálysértések közül a legjellemzőbb a bolti lopás és a magánszemélyek sérelmére elkövetett, nem megélhetési célú eltulajdonítás, továbbá a szándékos rongálás volt megfigyelhető.

Kiemelt hangsúlyt fektettünk a tulajdon elleni szabálysértések eredményességi mutatóinak megtartására. Az év végére az előző évi 42,6 %-os eredményt tartani tudtuk a 43,4 %-os eredményességgel. Az év során, az elvárásoknak megfelelően, továbbra is nagy hangsúlyt fektettünk

a nem bolti lopások ismeretlen elkövetőinek felderítésére, azonban a felderítési mutató 45,5 %-ról 41,8 %-ra csökkent. A csökkenés ellenére a rendőrkapitányságok, illetve a Főkapitányság részére meghatározott 38,5 %-os mutatót mindenhol elértük. A tulajdon elleni szabálysértések kapcsán az elkövetőkkel szemben lefolytatott gyorsított eljárások száma 33-ról 39-re emelkedett (18,2 %-os növekedés).

4. A közlekedésbiztonsági helyzet, az abban bekövetkezett változások.

A 2018-as évhez képest a közúti közlekedési balesetek száma 1 %-kal csökkent (508-ról 503-ra), ugyanakkor a megye úthálózatán megsérült személyek száma 2,2 %-kal növekedett (674-ről 689-re). A halálos kimenetelű balesetek száma 33,1 %-kal (21-ről 13-ra), míg a balesetek áldozatainak száma 44 %-kal csökkent (25-ről 14-re). A súlyos sérüléssel járó balesetek száma 3,1 %-kal emelkedett (128-ról 132-re), ennek ellenére a súlyosan megsérült személyek száma nem változott. A könnyű sérüléssel járó balesetek száma 0,3 %-kal csökkent (359-ről 358-ra), azonban a balesetben megsérültek száma 5,2 %-kal növekedett (496-ről 522-re).

Az ittasan okozott balesetek száma 4,4 %-kal csökkent az előző évhez képest (45-ről 43-ra), arányuk az összes személyi sérüléssel járó közúti balesetben belül 8,6 %-os, amely 0,3 %-kal kevesebb a 2018-as 8,9 %-os értéknél.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdés *k*) pontjában megjelölt jogsértések miatt megyénk közútjain összesen 1274 esetben, összesen 54 975 000 Ft bírság került kiszabásra, illetve 626 esetben készült a helyszínen kitöltött jegyzőkönyv. Az esetek túlnyomó többségében a bírságokat (1066 eset) a megengedett legnagyobb sebesség túllépése miatt szabtuk ki a megye területén.

A Kkt. 21. § (1) bekezdés *a*)-*f*) pontjaiban (objektív felelősség) megjelölt jogsértések közül a megengedett legnagyobb sebességre vonatkozó előírások megszegése miatt megyénkben 36 252 esetben, összesen 1 115 485 000 Ft, míg a járműforgalom irányítására szolgáló fényjelző készülék jelzéseire vonatkozó előírások megszegése miatt 926 esetben 46 300 000 Ft összegű bírságot szabtuk ki.

5. Az illegális migráció helyzete.

A 2018. évhez viszonyítva az illegális migrációhoz kapcsolódó embercsempészés bűncselekmény vonatkozásában és az elfogott illegális migránsok száma tekintetében 2019-ben növekedés volt tapasztalható.

Összehasonlításként: míg a 2018. évben nem fogtunk el embercsempészt, csak 5 illegális migránst (afgán állampolgárokat), addig a 2019. évben 1 embercsempészt és 9 illegális migránst (afgán, algériai, iraki, marokkói, szír állampolgárokat) fogtunk el.

A Burgenlandi Tartományi Rendőr-igazgatóság részéről 11 esetben kaptunk tájékoztatást határszakaszunkat érintő elfogásról. Szlovén viszonylatban illegális migrációval kapcsolatos eseményt a 2019. évben sem észleltünk, illetve a szlovén szervektől sem érkezett erre irányuló jelzés.

A 2019. év folyamán – ahogy a fenti adatok is mutatják – megnövekedett az illegális migráció intenzitása. Az ország déli határszakaszán az év végén tapasztalható megnövekedett mozgás megyénk határszakaszán is érzékelhető volt. A migrációs cselekmények kiindulási helye jellemzően továbbra is a magyar-szerb határhoz köthető. Az általunk felfedezett cselekmények szinte mindegyike másodlagos illegális migrációval függött össze.

A 2019. évben történt elfogások alapján nehéz meghatározni a megyénket érintő migrációs útvonalakat, az azonban továbbra is feltételezhető, hogy az államhatár megközelítésének fő módszere a gyorsforgalmi és a főútvonalak használata.

6. A határrendészeti tevékenység helyzete.

A Főkapitányság, schengeni belső határos megyeként, határforgalomhoz kapcsolódó tevékenységet nem végez. Az osztrák féltől kapott tájékoztatás szerint Ausztria előre láthatólag 2020. május 11-ig folyamatosan, egyoldalúan fenntartja a Magyarországgal közös államhatárán a határellenőrzést, amellyel kapcsolatban közreműködést nem kért.

A Főkapitányság és a határ menti három rendőrkapitányságának határrendészeti szervezeti elemei összehangoltan és folyamatosan hajtották végre a mélységi ellenőrzéseket. A határszakasszal nem érintett három rendőrkapitányság állományát is bevonták az akciók, ellenőrzések végrehajtásába. Az e-útdíj megfizetésének ellenőrzésével megbízott állomány az illegális migrációval kapcsolatos szűrő feladatokat továbbra is ellátta a 8-as, a 89-es és a 87-es számú főútvonalon.

A 2019. évben a Burgenlandi Tartományi Rendőr-igazgatósággal havonta összehangolva közös ellenőrzéseket végeztünk – a korábbi egyeztetéseknek megfelelően – az Európai Unióba irányuló illegális migráció visszaszorítása, az illegális migráció elleni szűrőháló működtetése, valamint a schengeni területen illegálisan tartózkodó személyek felfedése érdekében. Ezek az ellenőrzések az országos ellenőrzéssorozat szerves részét képezték. A megállapodás értelmében a kijelölt főutakon és a bozsoki határátkelőre vezető úton heti egy-egy alkalommal, a Budapest–Szombathely–Graz vasútvonalon havi egy alkalommal közös, határ menti járőrszolgálatot végeztünk. A közös járőrszolgálat keretében végzett közúti ellenőrzéseket egyenruhában nyíltan, illetve civil ruhában, a rendőri jelleg nélküli osztrák gépkocsival, kombináltan terveztük és hajtottuk végre, koncentráltan a valószínűsíthető migrációs irányokban és időszakokban. Az osztrák rendőrökkel közösen végrehajtott feladatellátás során az illegális migrációval összefüggő jogsértést nem fedtünk fel.

A Gornji Petrovci Rendőrállomással együttműködve – jellemzően a határ menti rendezvények biztosítása során – több alkalommal végeztünk közös ellenőrzéseket, amelyek során illegális migrációval összefüggő jogsértést nem fedtünk fel.

II. A közbiztonság érdekében tett intézkedések és az azokkal kapcsolatos feladatok

1. A közterületi jelenlét mértéke, a közterületek, nyilvános helyek, valamint a kiemelt idegenforgalmi területek biztonsága.

Illetékességi területünkön hat rendőrkapitányság, azokon belül hat rendőrőrs biztosítja a megfelelő reagáló szolgálatot, amelynek köszönhetően a megyében minden intézkedést igénylő eseményre, bejelentésre reagálni tudtunk. A frekvenciát területek ellenőrzését folyamatosan végrehajtottuk. A megye összetett és sokrétű idegenforgalmi jellemzői szükségessé tették és teszik, hogy a közterületi jelenlét tervezésénél fokozottan figyelembe vegyük az adott időszak turisztikai jellemzőit. A gyógy- és wellnesssturizmus, a jelentős számú túraútvonal, a történelmi és kulturális programok egész évben feladatot jelentenek számunkra.

A 2019. évben, a többletszolgálatokat is beleértve, a közrendvédelmi és közlekedésrendészeti szolgálatot teljesítő szervezeti elemek vezetői 7,6 %-kal kevesebb főt vezényeltek a közterületekre. A közterületeken töltött órák száma, a rendelkezésre álló túlórakeretet igénybe véve is csökkent, mintegy 12,8 %-kal.

Az idegenforgalmi időszakokra vonatkozó feladatokat a külön tervben meghatározottak alapján végrehajtottuk. Az idegenforgalommal érintett területeinken a jó közbiztonságot a 2019. évben is biztosítani tudtuk.

A Főkapitányság állománya az Európai Parlament tagjainak 2019. évi, valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. évi választásával kapcsolatban jelentkező feladatokra megfelelően felkészült. A választással összefüggő rendőri feladatok végrehajtásáról szóló ORFK utasítást és az ahhoz kapcsolódó módszertani útmutatót a feladatokba bevont állomány a munkája során alkalmazta.

A helyi választási irodák vezetőivel, valamint a Területi Választási Iroda vezetőjével a kapcsolattartás kitűnő volt. A polgárőr egyesületek tagjai részt vettek a közterületi szolgálat megerősítésében.

A választások napjain az azok biztonságos lebonyolítását veszélyeztető, rendkívüli esemény nem történt, rendőri intézkedés megtétele nem vált szükségessé. A Területi Választási Iroda részéről rendőri intézkedésre okot adó körülményt, rendkívüli eseményt nem jelentettek.

A választások napjain működtetett részleges megyei csapatszolgálati törzsek a részükre meghatározott jelentési kötelezettségeket teljesítették. Az előírt feladatokat a Főkapitányság és helyi szervei hiánytalanul, jó színvonalon végrehajtották. A meghatározott jelentéseket a felkészülés helyzetéről és a végrehajtásról határidőben felterjesztették.

2. A közrendvédelmi szolgálatteljesítés gyakorlata.

A közterületi szolgálat a feladatait törvényesen, szakszerűen teljesítette. Figyelembe vettük a megyére jellemző jogsértések alakulását. A lakosságot irritáló, a szubjektív biztonságérzetet leginkább befolyásoló jogsértésekre reagáltunk, folyamatos elemző-értékelő munka alapján határoztuk meg a végrehajtandó feladatokat.

A megyében a személyi szabadságot korlátozó intézkedések közül az elfogások száma 9,4 %-kal, míg az előállítások száma 21,2 %-kal csökkent. A biztonsági intézkedések mutatója szintén csökkent, melynek mértéke 11 %-os az előző évhez képest. Mind a szabálysértési feljelentések, mind a büntető feljelentések száma csökkent a tevékenységi mutatók alapján, az előbbi 16,5 %-kal, az utóbbi 15,3 %-kal.

Az állomány 18 %-kal kevesebb személy esetében alkalmazott helyszíni bírságot a rendőri intézkedések során, mint az előző évben. A kiszabott bírságok összege ezzel párhuzamosan, 16,5 %-kal szintén csökkent, ami így 63 930 000 Ft volt az értékelt időszakban. Az egy főre jutó helyszíni bírság átlaga 11 192 Ft.

A végrehajtott elővezetések tekintetében a 2018. évi 51,2 %-os végrehajtási eredményesség a 2019. évben 43,4 %-ra csökkent, amely a 421 végrehajtott esethez viszonyított 969-es elrendelésszámban mutatkozik meg.

A közterületre vezényelt létszám és az ott teljesített óraszám csökkenése magával hozta szinte valamennyi fontosabb intézkedéstípus számának csökkenését. Mindezek ellenére az önkormányzatok, illetve a lakosság visszajelzései, a járási közbiztonsági egyeztető fórumokon és a konzultációs fórumokon elhangzottak alapján a végrehajtott intézkedésekkel a megye lakosságának szubjektív biztonságérzetét 2019-ben is jó szinten tudtuk biztosítani.

A Készenléti Rendőrség állományának értékelt időszakban történő igénylése a szombathelyi osztály megalakulását követően kialakított rendszeren alapul. Az igényelt erőket a rendőrkapitányságok a közterületi járőrszolgálat megerősítésére (93 alkalommal), valamint kulturális és sportrendezvények biztosítására (86 esetben) alkalmazták.

A Készenléti Rendőrség szombathelyi osztályának állománya az év során a mellérendelt szolgálatokat Vas megye közbiztonsági-bűnügyi helyzetének figyelembe vételével, önállóan tervezte és hajtotta végre.

3. A rendezvénybiztosítások.

A megyében négy, a legmagasabb bajnoki osztályban szereplő csapat van. Kosárlabda sportágban a Falco-Vulcano Energia KC Szombathely és az EGIS Körmend szerepel az élvonalban. Vízilabda vonatkozásában az AVUS vízilabdaklub szerepel az Országos Bajnokság első osztályában. A Szombathelyi Kézilabda Klub és Akadémia több mint 40 év után került fel az NB I-be.

A helyi viszonyokat tekintve ezen csapatok jelentős szurkolótáborral rendelkeznek, emiatt a mérkőzések biztosítására nagy hangsúlyt fektetnek az illetékes rendőrkapitányságok. Összességében megállapítható, hogy a megyére egyaránt jellemző sport-, kulturális és a gyülekezési jogról szóló törvény hatálya alá tartozó rendezvények biztosítása során a feladatokat a megye állománya fegyelmezetten, szakszerűen hajtotta végre. Rendkívüli esemény a feladatok végrehajtása során nem történt, a komplex rendőri biztosításokkal kapcsolatban kritika, panasz nem volt a Főkapitánysággal és szerveivel szemben.

A rendezvények szervezőivel a vezetői, illetve rendbiztosi állomány az egyeztetéseket lefolytatta. A kapcsolat a szervezőket, rendezőket képviselő személyekkel jó, a közbiztonságot szavatoló kommunikáción és kompromisszumokon nyugszik.

A kulturális rendezvények esetében a Rendőrség fő feladata a látogatók sérelmére elkövetett jogsértések és a közúti közlekedési balesetek megelőzése. Ki kell emelni a megye idegenforgalmában jelentős szerepet betöltő rendezvényeket, többek között a Savaria Történelmi Karnevált, a Szent Iván-éji Vigasságokat, az Őrségi Vásárt, a sárvári Simon-Júdás Napi Országos Kirakodóvásárt, a Rába-parti Magyar Ünnepet, a Vasi Hegyháti Napokat. Ezek biztosítása minden évben jelentős feladat számunkra, a közös tervezéssel, felkészüléssel azonban szavatolható a rendezvények biztonsága, rendje. Az egyházi rendezvények, így a körmenetek, a nagy tömegeket vonzó szentmisék biztosítása rendszeres, begyakorlott feladatunk.

4. Az esetlegesen bekövetkezett katasztrófa-, vagy veszélyhelyzettel kapcsolatban végrehajtott rendőri feladatok.

A Főkapitányság és a rendőrkapitányságok rendelkeznek a védelmi igazgatási feladatok ellátásához szükséges értesítési és magasabb készenlétbe helyezési tervekkel, melyek naprakészek és alkalmazhatóak. Az értékelt évben két rendőrkapitányságon került végrehajtásra értesítési gyakorlat, ezek során a személyi állomány a berendelési feladatait jó szinten, megfelelő hozzáállással hajtotta végre. A megye védelmi igazgatási rendszerének riasztási, készenlétbe helyezési gyakorlatát a Vas Megyei Védelmi Bizottság (a továbbiakban: VMVB) ütemterve alapján 2019. május 30-án végrehajtottuk.

Az értékelt év folyamán a Főkapitányság illetékességi területén nem alakult ki azonnali intézkedést igénylő katasztrófa-helyzet. Az időjárási előrejelzések alapján az együttműködő szervekkel felkészültünk a várható rendkívüli feladatok végrehajtására, ezek az előre jelzetteknel enyhébb lefolyásúak voltak (a Rába folyón a májusi és novemberi esőzések hatására kialakult hirtelen vízszintemelkedések). A Savaria Történelmi Karnevál a 2019. augusztus 24-i, nagy tömeget vonzó jelmezes karneváli felvonulásának félbeszakításakor (mivel egy kiterjedt viharzóna érte el Szombathelyt és térségét), a szervezők felkérése alapján részt vettünk a lakosság tájékoztatásában, valamint a város közlekedési forgalmának irányításában.

A téli időszakra vonatkozó rendkívüli helyzetek kezelésére kidolgozott szakmai protokollban szereplő védelmi igazgatási feladatokra felkészültünk, az abban foglaltakat teljesítettük.

A társszervek szervezésében a Főkapitányság és a rendőrkapitányságok kijelölt állománya részt vett a VMVB és a Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: VMKI) által szervezett, a katasztrófák elleni védekezésbe bevonható szervek, szervezetek együttműködési gyakorlatain, összesen 6 alkalommal. Ezen tervezett feladatok döntő többségben árvízvédelmi, rendkívüli téli

időjárás, illetve közúti veszélyes anyag szállításából adódó veszélyhelyzetek következményeinek kezelésével összefüggő gyakorlatok voltak.

A létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításával és kijelölésével kapcsolatban a Főkapitányság rendelkezik azonosítási jelentéssel és hatályos Üzemeltetői Biztonsági Tervvel.

5. A körzeti megbízottak tevékenysége.

A körzeti megbízotti státusok feltöltöttsége továbbra is teljes. A vezetői állomány kiemelt figyelmet fordít arra, hogy az esetleges üresedést követően azonnal kerüljön a beosztásba a feladatra alkalmas, a feltételeknek megfelelő személy. Az utánpótlás tervezése, a fiatal kollégák felkészítése folyamatos. A körzeti megbízotti tevékenység szervezett, a megye teljes területét lefedik a körzetek. A beszámoltatások és az ellenőrzések tapasztalatai alapján a feladatok végrehajtása folyamatos, időszerű, a kollégák tevékenysége szakszerű. A kapcsolattartásban, a lakosság szubjektív biztonságérzetének javításában a körzeti megbízottak jelentős szerepet vállalnak. Szolgálati idejük 78,3 %-át töltötték közterületi szolgálatban.

6. Az ügyeleti tevékenység, a tevékenységirányítási központ (a továbbiakban: TIK) működése.

Az elmúlt évben 11 678 adatlapon érkezett bejelentésre intézkedtek az ügyeletések. Az ebben a formában érkezett bejelentések száma 242-vel csökkent a 2018. évi adatlapszámhoz képest.

A reakcióidők az elvárásoknak megfelelően alakultak. Az átlagos adatlapátvételi idő 2017-ben, 2018-ban és 2019-ben is 15 másodperc volt.

A katasztrófavédelmi műveletirányítókkal, a mentésirányítással és a többi együttműködő szerv ügyeleti szolgálatával az együttműködésünk kiegyensúlyozott, jó színvonalú. A Szombathelyi Hívásfogadó Központ újonnan munkába álló hívásfogadóit a felkészítő képzés keretében fogadjuk a TIK-ben, tájékoztatást adunk a TIK működéséről, a hívásfogadás és tevékenységirányítás folyamatáról. Felkérés alapján a TIK osztályvezetője képzést tartott a Szombathelyi Hívásfogadó Központban, melynek fő célja az együttműködés erősítése, a bajba jutott állampolgár részére történő szakszerű segítségnyújtás hatékonyabbá tétele.

7. Az igazgatásrendészeti tevékenység.

Szabálysértési hatóságainknál a 2019. évben összesen 3106 feljelentés alapján indult szabálysértési eljárás, mely adat az előző évihez viszonyítva 9,1 %-os csökkenést mutat. A feljelentések megtételére továbbra is jellemzően a közlekedéssel kapcsolatos egyéb szabálysértések miatt került sor.

Az értékelt időszakban kiemelt közlekedési szabálysértések elkövetése miatt 1241 esetben érkezett feljelentés szabálysértési hatóságainkhoz a 2018. évi 1180 feljelentéshez képest. Tekintettel arra, hogy a kiemelt közlekedési szabálysértések bizonyításához a tényállás tisztázása szükséges, ezért ezen szabálysértések esetén a helyszíni bírság kiszabása helyett a feljelentés megtétele a jellemző.

Szabálysértési hatóságaink 3305 főt vontak eljárás alá, míg az előző évben 3653 főt. A közrend elleni szabálysértések elkövetőinek számában 5,1 %-os a csökkenés, azonban a kiemelt közlekedési szabálysértések esetében 2 %-os az emelkedés.

A szabálysértési eljárások lefolytatása mellett 1073 esetben a meg nem fizetett helyszíni bírság végrehajtására is intézkedni kellett.

Az igazgatásrendészeti szakterület részére az eljárás átlagos időtartamával kapcsolatban meghatározott teljesítménykövetelmény-minimum 27,4 nap volt, amit a szabálysértési hatóságok 27,2 nap alatt teljesítettek.

A személy- és vagyonvédelmi, illetve magánnyomozói tevékenységgel kapcsolatos engedélyezés összes ügyintézése 375-ről 380-ra nőtt, kérelem elutasítására egy esetben került sor.

A megkülönböztető jelzést adó készülék felszerelésére és használatára vonatkozó érvényes engedélyek száma jelenleg 8, a 2018. évi 11 engedélyhez képest. A 2019. év végén összesített adatok szerint a figyelmeztető jelzést adó készülékek használatára vonatkozó érvényes engedélyek száma 33.

A lőfegyver megszerzése iránt beadott kérelmek száma összességében 5 %-kal (581-ről 552-re) csökkent. A fegyverrendészeti szakterületen az engedély-visszavonások száma az előző évhez képest 33 %-kal csökkent, másodfokú eljárásra 2 esetben került sor. Az európai lőfegyvertartási engedélyt igénylők száma 2019-ben 31,1 %-kal nőtt.

A korábbi év ellenőrzési számadatához képest 3,4 %-kal több, 627 kábítószer-rendészeti ellenőrzést hajtottunk végre. Jogszabályi előírás megsértése miatt 2 esetben szabálysértési feljelentés megtételére került sor.

Tűzijátékot három esetben engedélyeztünk, állandó pirotechnikai tárolóhely 2 db. található a megye területén. Az ezekben tárolt mennyiség egyik esetben sem haladja meg a 10 tonna nettó hatóanyagtartalmat. Közülük egy jogi személy rendelkezik forgalmazási engedéllyel. Év végi forgalmazási engedélyt 19 esetben adtunk ki. Robbanóanyag felhasználásával kapcsolatos ügyintézésünk a 2019. évben nem volt.

Megyénkben a Markusovszky Egyetemi Oktatókórház tartozik az atomenergia-alkalmazás tekintetében közbiztonsági engedélyköteles körbe. Az előző év adatához képest az engedéllyel rendelkező személyek számában (11 fő) nem történt változás. Éves helyszíni és adminisztratív ellenőrzésüket végrehajtottuk.

A Főkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályára az értékelt időszakban 42 új szolgálati igazolvány és jelvény igénylésére irányuló kérelem érkezett és került elbírálásra. Az év végén 25 igazolvány és jelvény gyártása és kiadása volt folyamatban. Nyilvántartási adataink szerint 276 érvényes szolgálati igazolvány és szolgálati jelvény van az egyes rendészeti feladatot ellátó személyek birtokában.

8. A bűn- és baleset-megelőzés.

8.1. A bűnmegelőzési tevékenység helyzete, folyamatban lévő programjai.

Munkánk során kiemelten kezeltük a gyermek- és ifjúságvédelmet, az áldozatvédelmet, a kábítószer-prevenციót, a megelőző vagyonvédelmet, a környezetvédelmet és az időskorúak áldozattá válásának megelőzését. Az év során figyelemmel kísértük a nyomozás-elrendeléseket, az egyes bűncselekmények gyakoriságát, az új módszereket, majd az ezekből levont következtetésekhez igazítottuk napi munkavégzésünket.

A gyermek- és ifjúságvédelem területén továbbra is folyamatban volt az országos OVI-ZSARU, a DADA és az ELLEN-SZER, „A szülők és a családok a Rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer-bűnözés megelőzésében”, valamint az „Iskolai bűnmegelőzési tanácsadói hálózat” elnevezésű, továbbá a saját kezdeményezésű középiskolai „Leszerellek” program.

Az időskorúak áldozattá válásának megelőzése érdekében folytatódott az „Idősek védelme” programunk. A korosztályt érintő jogsértések megelőzésére az időskorúak bűnmegelőzési kortárssegítő programja megyénk öt településén működik.

8.2. Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység, a rendőrség iskolai prevenciós programjai.

A 2018/2019-es tanévben az OVI-ZSARU programot 3 oktató a megye 6 településének 8 óvodájában és 2 tagóvodájában folytatta, összesen 377 gyermeket értünk el. A 2019/2020-as tanévben további 10 új óvodai intézmény csatlakozott, amely által bővítettük annak végrehajtását, így a megye 11 településének 18 óvodájában és 2 tagóvodájában 603 gyermek vesz részt az OVI-ZSARU programban.

A megyében 1993 óta töretlen népszerűséggel van jelen az általános iskolákban a DADA program. A program oktatásában a 2018/2019-es tanévben 8 település 16 általános iskolájának és egy tagiskolájának harminc osztálya vett részt, amelyekben a 627 diákot tizenegy kolléga oktatta. A 2019/2020-as tanévben a programban érintett települések, iskolák és osztályok számát is sikerült bővítenünk, változatlan oktatói létszámmal. Az idei tanévben a program a megye 9 településének 17 általános iskolájában és egy tagiskolájában, 34 osztályban folytatódik, 744 diákot elérve.

A középiskolai ELLEN-SZER programot 14 éve oktatjuk a megyénkben. A 2018/2019-es tanévben a programot 2 kolléga 2 szombathelyi középiskola 4 osztályában oktatta, összesen 120 diákot értek el. A 2019/2020-as tanévben a 2 intézmény 3 osztályában 89 diák vesz részt a programban.

Az iskolai bűnmegelőzési tanácsadói hálózat a 2013/2014-es tanévben kezdte meg működését. A Szombathelyi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának állományából 3 fő, 2 fő szenior és 1 fő hivatásos állományú, a Körmendi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának állományából pedig 1 fő hivatásos állományú bűnmegelőzési tanácsadó végezte e tevékenységet, három település 11 iskolájának 151 osztályában. A 2018/2019-es tanévben összesen 3867, a 2019/2020-as tanévben pedig 3831 diákot értek el. A bűnmegelőzési tanácsadók elsősorban bűnmegelőzési, ifjúságvédelmi feladatokat láttak el.

Az együttműködési megállapodásban rögzített időtartamban fogadóórákat tartottak az érintett oktatási intézményekben, biztosítva ezzel a rendőri jelenléte az iskolákban. A 15-18 éves korosztályt veszélyeztető jogellenes cselekményekkel kapcsolatban prevenciók előadásokat tartottak a felmerülő igények alapján.

A Bűnmegelőzési Alosztály szakirányítás keretében folyamatosan támogatta a tanácsadók tevékenységét. Az oktatási intézményektől kapott visszajelzések és értékelések alapján a bűnmegelőzési tanácsadók munkáját szükségesnek és hasznosnak ítélték.

A gyermek- és fiatalkorúak áldozattá és bűnelkövetővé válásának megelőzése érdekében a prevenciók programok oktatásán túl – amelyekbe a bevont intézmények, illetve elért diákok számát bővítettük – az óvodákkal, az alap- és középfokú oktatási intézményekkel széleskörű együttműködés alakult ki. Az iskolákban megjelenő jogsértő cselekményekről, az ifjúságvédelmi felelősökkel és a pedagógusokkal kiépített jó kapcsolatnak köszönhetően, azonnali információáramlás valósult meg.

Kiemelést érdemel, hogy az ORFK Bűnmegelőzési Osztálya, valamint a Főkapitányság Bűnmegelőzési Alosztálya szervezésében Kőszegen, a Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Intézmény színháztermében bemutatásra került a „Kiállok érted” színdarab, valamint a hozzá kapcsolódó program, amelyen a Vas megyei gyermekvédelmi intézmények, gyermekotthonok lakói és nevelői, nevelőszülők, továbbá a meghívott vendégek, kollégák vettek részt.

Részt vettünk – a „Leszerellek” programunkban részesülő középiskolákból delegált csapatokkal – a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács által egyedi pályázat keretében támogatott „Krimis tud?” regionális vetélkedő rendezvényén, ahol megyénk csapatának tagja különdíjban részesült.

20. alkalommal szerveztünk jubileumi vetélkedőt a megyénkben a DADA programban résztvevő általános iskolások részére.

8.3. A hozzátartozók közötti erőszak helyzete.

A hozzátartozók közötti erőszak fogalomkörébe tartozó bűncselekmény-kategóriák közül több tényállás vonatkozásában került sor nyomozás elrendelésére.

Magas számban fordult elő testi sértés, zaklatás, kiskorú veszélyeztetése, valamint garázdaság, illetve a korábbi évek tapasztalatától eltérően az elmúlt évben már jelentősebb arányt képviselő kapcsolati erőszak. A többi bűncselekmény-kategóriában az eseti jelleg dominált.

Tapasztalataink szerint a hozzátartozók közötti erőszak kiváltó okai között szerepelt – a terhelti oldalon – az alkoholos befolyásoltság, valamint a hosszabb vagy rövidebb ideje tartó családi konfliktus.

A körzeti megbízotti állomány különös figyelmet fordít e jelekre, illetve egyéb, a családon belüli erőszakos cselekményre utaló információkra.

A bántalmazók túlnyomó többsége az elmúlt évben is férfi volt, akik kihasználták a sértett, a többnyire nő gyengébb fizikai adottságait, függő helyzetét.

A bántalmazó részére ajánlható éjszakai szállást nyújtó intézmények, valamint a bántalmazott által igénybe vehető áldozatsegítő, szociális és jogi segítségnyújtó szervek adatait tartalmazó tájékoztatót aktualizáltuk, közzétételére a sajtóreferensen keresztül intézkedtünk.

A gyámhatóság, illetve a gyermekjóléti szolgálat felé 54 alkalommal éltünk jelzéssel. A hozzátartozók közötti erőszak kezelésének, a sokszor helyrehozhatatlan következményekkel járó bűncselekmény megelőzésének hatékony eszköze az ideiglenes megelőző távoltartás jogintézménye. Elrendelésének és ügyintézésének helyes gyakorlata az elmúlt évek folyamán kialakult a rendőrkapitányságokon. Ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésére 41 esetben került sor.

8.4. Áldozatvédelem.

Az áldozattá válás megelőzése érdekében folyamatosan figyelemmel kísértük a bűncselekmények alakulását, az elkövetési módszereket, a kiemelt célcsoportok érintettségét. Az áldozatvédelmi tájékoztatások, az igazolások és a sértetti adatlapok kiállításának szakirányítás keretében történő ellenőrzését végrehajtottuk. Az ellenőrzések során kiemelt figyelmet fordítottunk a különleges bánásmódú sértettekkel kapcsolatos feladatok végrehajtására.

A kiemelt kockázatú csoportok áldozattá válásának megelőzése érdekében a Vas Megyei Kormányhivatal munkatársaival folyamatos kapcsolattartást alakítottunk ki, továbbá együttműködtünk a szombathelyi Áldozatsegítő Központtal.

A hatékonyabb áldozatirányítás és az áldozatsegítés területeinek megismerése, a már meglévő ismeretek frissítése érdekében – a Kormányhivatal Igazságügyi Osztályának közreműködésével, az Áldozatsegítő Központ munkatársának bevonásával – „Az áldozatvédelem és az áldozatsegítés irányai a bűnmegelőzésben” címmel akkreditált képzést szerveztünk. A képzésen előadóként az Országos Kriminológiai Intézet két munkatársa a gyermekvédelem és a kapcsolati erőszak témakörében tartott előadást az állomány részére. Az oktatáson összesen 66 fő vett részt.

8.5. A kábítószer prevenció helyzete.

A saját kezdeményezésű programunk, a „Leszerellek” program keretében a középiskolás korosztály részére az általános bűnmegelőzési ismeretek mellett a drogprevenció témaköre (prevenciós kisfilmek, esetek bemutatása) került feldolgozásra.

A drogprevenciós előadásokon a statisztikai adatokat, valamint az ismert kábítószer-használatra vonatkozó ismereteket felhasználva kiemelten kezeltük a kábítószerekre vonatkozó jogi szabályozás ismertetését, különös tekintettel a designer drogokra. Az előadások megtartására az intézmények igényei szerint és ütemezésében, az osztályfőnöki órák keretén belül került sor.

A „Szülők és a családok a Rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer-bűnözés megelőzésében” program végrehajtásában kapitányságonként 1 fő, összesen 6 fő kijelölt drogprevenciós összekötő vett részt. A Bűnmegelőzési Alosztály a feladatra elkülönített e-mail címmel rendelkezik, szakirányítás keretében koordinálta az összekötők tevékenységét. A drogprevenciós tisztek adatlapját évközben frissítették, az ELBIR rendszerben rendszeresen közzétették.

A drogprevenációs tisztek a rendőrkapitányságokon a hozzájuk forduló, iskoláskorú gyermekeket nevelő szülők részére elektronikus úton, előadásokon, fórumokon, fogadóórán, illetve telefonon keresztül nyújtottak tájékoztatást a kábítószerrel kapcsolatos büntetőjogi kérdésekben.

A Kábítószer-Elles Világnaphoz kapcsolódó időszakban programsorozatot hajtottunk végre. Együttműködtünk Szombathely Megyei Jogú Város Kábítószer Egyeztető Fórumával. A KEF támogatásával, „Szertelen Szombathely” címmel drogprevenációs pályázatot írtunk ki a „Leszerellek”, az ELLEN-SZER programokban és az iskolai bűnmegelőzési tanácsadói hálózatban résztvevő diákok részére. A pályaművek a drogprevenációval kapcsolatban három kategóriában – fotó, fotómontázs; a fiatalok drogokhoz való viszonyát bemutató esszé; tetszőleges technikával készített rajz – kerültek benyújtásra. Kategóriánként az első három helyezett díjazásban részesült, a díjazott pályaművek preventációs céllal kiállításra, felhasználásra kerültek. Az idei évben „Szer-telen vetélkedő” elnevezéssel további programelemet tervezünk végrehajtani.

8.6. Megelőző vagyónvédelem.

A pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatással foglalkozó piaci szereplők támadásjelző rendszereinek a Rendőrség fogadó területet biztosított. Vas megyében eddig egyedül az MKB Bank Zrt. szombathelyi fiókja csatlakozott a támadásjelző rendszerhez. Az elmúlt évben nem volt éles riasztás, 12 lemondott riasztás és 65 tesztriasztás érkezett.

A 2019. évben is végrehajtottuk a Rendőrség „Házhoz megyünk!” elnevezésű bűnmegelőzési programjának megyei feladatait. A bűnügyi helyzetelemzések alapján kijelölt településeken a délelőtti időszáiban iskolai preventációs előadásokat, a délután folyamán lakossági tájékoztató fórumot tartottunk, a rendezvény teljes ideje alatt pedig információs pontot működtettünk, ahol folyamatos, közvetlen kommunikációt biztosítottunk a lakosság részére, illetve bemutattuk a Mobil Bűnmegelőzési Centrumot. A „Házhoz megyünk!” programon belül 10 alkalommal 37, önálló kitelepülések során pedig 9 esetben 139 kerékpárt „BikeSafe” regisztrációját végeztük el.

A nyári időszakban „Bűnmegelőzési Strandparti” elnevezésű programunk keretében a fürdők területén (Sárvár, Bükfürdő és Szombathely) egész napos interaktív játékot, bűnmegelőzési tanácsadást biztosítottunk a családok részére.

Intenzív bűnmegelőzési tevékenységet folytattunk a halottak napjához és az adventi időszakhoz kapcsolódóan. Folytattuk a „Biztonságos adventet kívánunk!” programunkat, amelynek keretében a karácsonyi vásárokon és a bevásárlóközpontokban kitelepülést, vagyónvédelmi tájékoztatást hajtottunk végre, sajtótájékoztató keretében hívtuk fel a figyelmet az adventi időszak bűnmegelőzési tanácsaira.

8.7 A baleset-megelőzési tevékenység.

A Főkapitányság Baleset-megelőzési Bizottságának propagandatevékenysége összhangban volt fő célkitűzéseinkkel. Az éves munkatervben szereplő feladatok végrehajtása mellett az év során folyamatosan elemeztük a megye közúti közlekedési baleseti adatainak alakulását. Az eredményesség növelése érdekében a baleset-megelőzési tevékenységet összehangoltuk a rendőri végrehajtó munkával.

A 2019. év folyamán több célzott baleset-megelőzési kampányt folytattunk (tanévkezdési és tanszüneti kampány, „Látni és látszani 2019 - egymásért”, „Télapó akció”, „Téligumi kommandó”). Végrehajtottuk a gyalogosok és a kerékpárosok közlekedésbiztonságának javítása érdekében meghatározott megelőzési programot („Biztonságban munkába jövetmenet” kampány, „Nyugdíjasként is biztonságban közúton és otthon”).

A nyári időszakban több gyermektáborban tartottunk rendőrségi bemutatót, figyelemfelhívó előadást (az „Erzsébet a Kárpát-medencei Gyermekéért Alapítvány” zánkai táborában), valamint a Büntetés-végrehajtási Intézetben.

Szeptember hónapban a tanévkezdési kampány során több rendezvényt szerveztünk („Európai Mobilitási Hét”, „Edward day”, „Megyei Diáksport Nap”).

8.8 „Az iskola rendőre” és a „SuliMoped” program.

Az „Iskola Rendőre” program keretében Vas megyében 58 fő rendőr 65 általános iskolában lát el iskolarendőri feladatokat. A tanintézetek többségénél nagyon pozitív hozzáállást tapasztalunk. Az intézményeknek tetszik a program, segítik a rendőrök munkáját, ám azt is hozzá kell tenni, hogy a jelenleginél nagyobb óraszámokban, napi szinten igényelnék a rendőri jelenlétet, ami a napi feladatok végrehajtása, illetve a közterületi munka mellett nem mindig megoldható.

A „SuliMoped” program adta lehetőséggel a 2018/2019-es tanévben megyénkben a diákok nagy számban éltek, a tanfolyamon résztvevő 65 diák mindegyike sikeres vizsgát tett és szerzett vezetői engedélyt. A program végrehajtására Szombathely, Körmend, Szentgotthárd és Sárvár városokat választottuk ki. A tanulók és az általános iskolák pedagógusainak hozzáállása és együttműködése példaértékű volt. A 2019/2020-as tanévben négy városban (Szombathely, Körmend, Sárvár, Szentgotthárd) 75 gyermek kezdte meg tanulmányait a „SuliMoped” program keretében.

9. Együttműködés.

9.1 A helyi önkormányzatokkal és a Vas Megyei Önkormányzattal folytatott együttműködés.

A kapcsolattartás, az együttműködés az önkormányzatokkal jó szintű, az információcsere folyamatos, a körzeti megbízottak és az őrsparancsnokok a polgármesteri hivatalok kijelölt vezetőivel rendszeresen egyeztetik a közbiztonságra vonatkozó információkat.

A járási közbiztonsági egyeztető fórumok munkájában a Főkapitányság képviselői a működés és az érintettség függvényében, míg a rendőrkapitányságok képviselői a szükséges mértékben részt vettek. A konzultációkon, fórumokon a Rendőrség munkájának megítélésében továbbra is a pozitív kicsengésű hozzászólások domináltak.

A korábbi évekhez hasonlóan a helyi önkormányzatok 2019-ben is aktívan és elkötelezetten támogatták a Főkapitányság, valamint az illetékességi területükön működő rendőrkapitányságok és rendőrőrsök munkáját. A közbiztonság és a közrend fenntartása során az állomány által tanúsított kimagasló szakmai munka elismerésének jeléül és a további fejlesztésekhez történő hozzájárulás céljából az önkormányzatok folyamatos anyagi támogatást nyújtottak. Külön kiemelés érdemel, hogy Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata, a korábbi évekhez hasonlóan, 2019-ben is felajánlotta 10 000 000 Ft összegű pénzadományát a Szombathelyi Rendőrkapitányság tevékenységének segítése céljából.

9.2 A területileg illetékes ügyészségekkel folytatott együttműködés.

Az ügyészségekkel történő kapcsolattartás és együttműködés 2019-ben is kifogástalan volt. A több évtized alatt kialakított személyes kapcsolatoknak is köszönhetően az ügyészségek szakmai irányítása közvetlen és folyamatosan építő jellegű.

Szabálysértési hatóságaink az elővezetések ügyészi jóváhagyásának szükségessége miatt napi kapcsolatban vannak az ügyészi szervezettel. A Szombathelyi Járási Ügyészség munkatársa a tavalyi évben részt vett az igazgatásrendészeti szakterület munkatársai számára tartott képzésen, ahol az aktuális problémákról tartott konzultációs előadást. A közlekedésrendészeti szakterület munkatársai a járási ügyészségekkel rendszeres munkakapcsolatot tartanak. Az Ügyészség munkatársai a tavalyi évben több alkalommal vettek részt meghívásra képzéseken, ahol az aktuális jogszabályi változásokról adtak tájékoztatást.

9.3 Az oktatási intézményekkel, egyházakkal, civil szervezetekkel folytatott együttműködés.

A civil szervezetekkel történő együttműködés elsősorban a Főkapitányság és azon egyesületek között erőteljes, amelyek az aktív, a nyugdíjas, illetve a szolgálati járandóságos állomány érdekeivel kapcsolatos tevékenységet folytatnak. A velük kötött együttműködési megállapodások alapján közös programokat szerveztünk, amelyek során kiegyensúlyozott, kölcsönös munkakapcsolat alakult ki.

9.4 A polgárőr egyesületekkel történő együttműködés.

A megyében az érvényes együttműködések száma tavaly eggyel csökkent, 74 polgárőr egyesület működött aktívan, hatályos együttműködési megállapodás alapján, azonban december végén a Csepregi Polgárőr Egyesülettel kötött együttműködési megállapodást azonnali hatállyal felmondtuk, miután az Országos Polgárőr Szövetség az egyesületet kizárta a tagjai közül.

A törvényi előírások és az Országos Polgárőr Szövetség Elnökségének határozata alapján kizárólag polgárőr igazolvánnyal rendelkező egyesületi tag lehet polgárőr. A korábbi évekkal ellentétben a nem aktív, pártoló és más tevékenységet ellátó egyesületi tagok a létszámadatokba már nem számítanak bele. Az aktív, polgárőr igazolvánnyal rendelkezők száma több mint húsz fővel, 2085-re emelkedett. A 2019. év végére a polgárőrök tevékenységét 34 ifjú polgárőr is segítette. Együttműködésünk a polgárőr szervezetekkel jónak értékelhető. A rendőrkapitányságokon a kijelölt munkatársak folyamatosan egyeztetik a közös szolgálatellátást az erők és eszközök optimális felhasználása érdekében. A közös járőrszolgálatokba, melyek száma a 2019. évben 77 esettel csökkent (666 esetre), leggyakrabban a körzeti megbízotti állományt vontuk be. A közös szolgálatokban 1830 polgárőr (2018-ban 1630) 4034 (2018-ban 3789) órában vett részt. Az önálló polgárőri szolgálatellátás is rendszeres, mely a települések lakott területeinek, továbbá kiskertes, hétfélig házas övezeteinek bűnmegelőzési célú ellenőrzését jelenti elsősorban. Ez utóbbi területeken nagyon hasznos a lovas polgárőr egyesület működése és tevékenysége. Kiemelt hangsúlyt fektettünk és fektetünk a határterületen működő polgárőr egyesületek bevonására az illegális migráció felderítését elősegítő információgyűjtésbe.

9.5. Az egyes rendészeti feladatokat ellátó szervekkel és személyekkel, valamint a társhatóságokkal folytatott együttműködés.

A hatályos együttműködési megállapodásokban foglalt kötelezettségeinket teljesítettük, melyek közül kiemelkedett a rendészeti szervekkel folytatott közös szolgálatellátás. A Főkapitányság területi szervezeti elemei és helyi szervei saját megkeresés és társhatósági felkérés alapján, a 2019. évben összesen negyvenhat esetben hajtottak végre az illegális migráció és ahhoz kapcsolódó más jogellenes cselekmények elleni hatósági fellépés hatékonyságának növeléséről, illetve összehangolásáról szóló 8/2010. (II.19.) IRM-SZMM-PM-KHEM együttes utasítás által meghatározott közös szolgálati feladatokat. A közös akciókban a százhetvenhárom rendőrön kívül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) Vas Megyei Adó- és Vámigazgatósága 143 fős egységgel, a Vas Megyei Kormányhivatal 19 fővel, illetve az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatósága 2 fővel vett részt. Az értékelt időszakban 702 személyt, 351 közúti járművet, 16 vasúti szerelvényt, valamint 23 foglalkoztatót, szórakozóhelyet, illetve telephelyet ellenőriztek.

A védelmi igazgatási feladatok tekintetében a védelmi tiszt együttműködik a Vas Megyei Védelmi Bizottsággal, a VMKI polgári védelmi szakterületével, valamint a védelmi igazgatási feladatokra kijelölt szervezetekkel. A rendészeti szakterület munkatársai rendszeresen együttműködnek a VMKI tűzoltósági, polgári védelmi és iparbiztonsági területének szakembereivel. A kiváló együttműködés elsősorban a közlekedési balesetekkel kapcsolatos helyszíni tevékenységeknél, valamint a veszélyes árut szállító járművek ellenőrzése során valósul meg.

Az ügyek feldolgozása során rendszeres volt a kapcsolattartás más rendőri szervekkel, valamint a NAV Vas Megyei Adó- és Vámigazgatóságának nyomozó szerveivel.

Az illetékes GYSEV, illetve MÁV szervekkel folyamatos kapcsolatban állunk, az együttműködés jó színvonalú. Az értékelt időszakban több alkalommal tartottunk értekezletet a vasúttársaságokkal.

III. Összegzés, a kitűzött feladatok a következő időszakra

A 2019. évet értékelve megállapítható, hogy kijelölt céljainkat alapvetően elértük, meghatározott feladatainkat döntően végrehajtottuk. Olyan, a munkát akadályozó körülmény nem merült fel, amely alaptevékenységünket jelentősen hátráltatta volna. Munkánkat meghatározóan a normákban előírtaknak megfelelően, törvényesen végeztük.

A Főkapitányság és helyi szervei 2020. évi fő célkitűzései – a belügyminiszter és az országos rendőrfőkapitány által meghatározott ágazati és szervezeti célok alapján – az alábbiakban foglalhatók össze:

1. Az állampolgárok szubjektív biztonságérzetét befolyásoló erőszakos és vagyoni elleni jogsértések elleni hatékony fellépés, a településeken a közterületi térfigyelő rendszerek fejlesztéséből adódó lehetőségek kihasználásával.
2. Az erők és eszközök összehangolt alkalmazásával, a polgárőr egyesületekkel, valamint az egyes rendészeti feladatokat ellátó szervezetekkel és személyekkel történő hatékony együttműködéssel a települések és a külterületek biztonságának további erősítése.
3. A közlekedésbiztonsági helyzet további javítása, különösen a halálos balesetek és a balesetben meghalt személyek számának csökkentése, valamint az ittas járművezetőkkel szembeni hatékony fellépés.
4. A közterületi reagáló képesség szinten tartása, javítása, az eseményekhez történő igazítása. A lakosság szubjektív biztonságérzetének fenntartásához szükséges rendészeti feladatok végrehajtása.
5. Az illegális migráció elleni további fellépés, a mélységi migrációs ellenőrzés erősítése.
6. A szabálysértési eljárások átlagos időtartamának szinten tartása, az időszerűség javítása a mérőszámok függvényében.
7. A Tevékenységirányítási Központban a katasztrófavédelmi műveletirányítókkal közös szolgálatellátás hatékony működtetése, a Tevékenységirányítási Központ reagáló képességének javítása.
8. Az objektív felelősség hatálya alá tartozó közigazgatási eljárások törvényes és szakszerű lefolytatása a Közigazgatási Hatósági Szolgálatnál.
9. A közterületi állomány intézkedéstaktikai készségének, a személyes szabadságot korlátozó intézkedések szakszerű dokumentálásának, parancsnoki kivizsgálásának további javítása.
10. A közterületi reagáló képesség szinten tartása, javítása, az eseményekhez történő igazítása. A lakosság szubjektív biztonságérzetének fenntartásához szükséges rendészeti feladatok végrehajtása.
11. Az osztrák és szlovén társszervekkel folytatott rendészeti együttműködés szinten tartása.
12. A Rendőrség általános szabálysértési hatósággá válásával kapcsolatos feladatok végrehajtása.

Szombathely, 2020. április

Dr. Tiborcz János r. dandártábornok
rendőrségi főtanácsos
főkapitány

TÁJÉKOZTATÓ

**A VAS MEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
2019. ÉVBEN VÉGZETT MUNKÁJÁRÓL**

Szombathely, 2020. május 27-n

Dr. Bognár Balázs
Dr. Bognár Balázs tüz. ezredes

igazgató

Szombathely

I. BEVEZETÉS

A Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) a jogszabályokban meghatározott feladatait 2019. évben - figyelemmel a Belügyminisztérium és a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) stratégiai célkitűzéseire, valamint a BM OKF Éves Munkaprogramjára - a főigazgató úr által támasztott követelmények, elvárások alapján hajtotta végre.

II. TŰZOLTÁS, MŰSZAKI MENTÉS

2019. évben 487 tüzeset következett be, amely 20,8 %-kal több, mint a 2018. évi tüzesetek száma (403). A tüzesetek közül 158 szabadtéren keletkezett, amely 69,8 %-os esetszám növekedést jelent az előző évhez viszonyítva (2018. évben 93 tüzeset). Az otthon jellegű létesítményekben bekövetkezett 165 tüzeset 9,3 %-kal több, mint az előző évi lakástűzek száma (2018. évben 151 lakástűz). További 138 esetben egyéb jellegű tüzesethez vonultak a tűzoltó egységek. Az utólagosan bejelentett tüzesetek száma 26, míg a téves jelzések száma 322 volt az értékelt időszakban, ami megegyezik a 2018. évben beérkezett téves jelzések számával.

A műszaki mentések száma továbbra is csökkenő tendenciát mutat. 2019. évben 851 káreset következett be, míg 2018. évben 872 műszaki mentéshez vonultak a megye tűzoltó egységei. Ez mindösszesen 2,4 %-kal kevesebb káreseményt jelent az előző évhez viszonyítva. Az eseményszám alakulását jelentősen befolyásolta az a tény, hogy extrém időjárási körülmények jóval kevesebb esetben következtek be, mint az előző évben. Ugyanakkor a közúti gépjárműbalesetek száma nem mutat jelentős csökkenést. Míg 2018. évben 267 közúti baleset következett be, addig 2019. évben 263. *(1/a. számú melléklet-1/b. számú melléklet)*

Az önkormányzati tűzoltóparancsnokságok 403 eseménynél avatkoztak be, melyből 177 tüzeset, 226 műszaki mentés volt, illetve 63 esetben téves jelzéshez vonultak. Az összes vonulás számot tekintve az önkormányzati tűzoltóparancsnokságok 79,9 %-ban önállóan avatkoztak be. *(2. számú melléklet)* A megyében továbbá kettő önállóan beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesület segítette a hivatásos tűzoltók munkáját. *(3. számú melléklet)*

2019. évben összesen 22 tűzvizsgálati eljárás (9 esetben szakmai indokok, 5 esetben bűncselekmény gyanúja, 3 esetben haláleset, 5 esetben III-as vagy magasabb riasztási fokozat miatt) indult, amelyből 14 eljárás az év végéig lezárásra is került.

Valamennyi hivatásos tűzoltóparancsnokság az előírt napi szolgálati létszámmal működött. A szolgálatellátás és a szolgálatszervezés az év folyamán zökkenőmentes volt. A hivatásos tűzoltóparancsnokságok szerállományai a kor színvonalának megfelelőek, jó karbantartottságúak. A Sárvári Hivatásos Tűzoltóparancsnokság a 2019. évben egy Renault Aquarex D7 vízszállító gépjárművet vett át. Az elmúlt időszak központi fejlesztési programjának eredményeként a megyében lévő összes hivatásos tűzoltóparancsnokság rendelkezik korszerű RÁBA R16 gépjárműfecskenővel.

A hivatásos és az önkormányzati tűzoltóparancsnokságok 2019. évben összesen 210 alkalommal hajtottak végre gyakorlatot.

A tűzoltó állomány 4 alkalommal vett részt Brand-ház kiképzésen az Eisenstadti Tartományi Kiképző Központban. Komplex védelmi-igazgatási és katasztrófa-felszámolási „SI-HU-A” gyakorlat végrehajtására került sor november hónapban, amelyen a hivatásos egységek mellett 4 magyar, 2 osztrák és 2 szlovén tűzoltó egyesület, valamint a társszervek vettek részt.

A hivatásos tűzoltók 2019. évben is eredményesen szerepeltek különböző szakmai versenyeken, így a XIV. Gróf Széchenyi Ödön Országos Tűzoltósport-versenyen és az Országos Tűzoltó Szakmai- és Műszaki-mentő Versenyen.

Másodszor adott otthont Vas megye a legerősebb, legkitartóbb tűzoltók népszerű nemzetközi viadalának, a Toughest Firefighter Alive (TFA) versenynek. A 2019. június 28-29-én Bükfürdön megrendezett versenyen magyar, román, német, szlovák, cseh és lengyel tűzoltók küzdöttek meg egymással a „legerősebb tűzoltó” cím elnyeréséért. A több, mint 30 szponzor által támogatott versenyen 6 kategóriában 160 versenyző mérte össze tudását, fizikai állóképességét. A versenyt színes szakmai programok, bemutatók és koncertek tették még izgalmasabbá, érdekesebbé.

2019. szeptember 28-án harmadik alkalommal került megrendezésre a Vas Megyei Tűzoltó Lépcsőfutó Bajnokság, amelyen öt kategóriában 26 versenyző állt rajthoz.

Önkéntes tűzoltó egyesületek

A megye hivatásos tűzoltóparancsnokságai 80 önkéntes tűzoltó egyesülettel kötöttek együttműködési megállapodást. (4. számú melléklet) Az igazgatóság a tavalyi évben több mint 100 fő önkéntes tűzoltó részére szervezett 40 órás tűzoltó alaptanfolyamot. Az egyesületek 200 alkalommal segítettek a hivatásos, illetve az önkormányzati tűzoltóságok beavatkozásait, ebből 92 alkalommal tűzhöz, 108 esetben műszaki mentéshez vonultak.

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság a Magyar Tűzoltó Szövetséggel együttműködve a mentő tűzvédelem területén vállalt feladatokhoz kapcsolódóan kiírt pályázatán 2019. évben is magas számmal, összesen 75 tűzoltó egyesület pályázott a megyéből. Az elbírálás során azok az igények kerültek preferálásra, amelyek az adott egyesület tevékenységi területének veszélyeztetettségét, szakmai felkészültségét figyelembe véve foglalmazták meg a pályázati igényeket. A vasi önkéntesek munkájának országos szakmai elismertségét jelzi, hogy az elnyert pályázati támogatás 69 millió 926 ezer forint volt (az országos pályázati összeg 13,15 %-a).

2019. október 5-én, több mint 4 tűzoltó szervezet, közel 500 tagjának, valamint német és erdélyi tűzoltók részvételével került megrendezésre az V. Vas Megyei Tűzoltó Találkozó. A rendezvényen a történelmi egyházak képviselői felszentelték és megáldották a tűzoltók védőszentjeként ismert Szent Flórián szobrot, amely ezt követően a Sarlós Boldogasszony-Székesegyház első mellékoltáránál került elhelyezésre.

Az önkéntes tűzoltó egyesületek 2019. évben is nagy számban vettek részt a részükre szervezett sportversenyeken. A területi versenyekről továbbjutott csapatok részére június 22-én megyei tűzoltó verseny került megszervezésre – a várossá válásának 50. jubileumát ünneplő – Celldömölkön. A versenyeken összesen 29 egyesület 43 csapata vett részt.

Területi Tűzmegelőzési Bizottság

A Területi Tűzmegelőzési Bizottság (a továbbiakban: TTB) a 2019. évi munkatervében meghatározott fő célkitűzéseit és feladatait végrehajtotta. Kampánysorozatot folytatott a szabadtéri tüzek és a szén-monoxid mérgezések megelőzése érdekében. Tájékoztatót tett közzé az önkormányzatok honlapján és a TTB Koordinációs Testület által képviselt szervezetek honlapjain a kéménytüzek és az elektromos eredetű lakástüzek megelőzésével, a mezőgazdasági erő- és munkagépek tűzvédelmével és karbantartásával, az erdők tűzvédelmével kapcsolatban.

A TTB közreműködött az Országos Tűzmegeelőzési Bizottság „A mezőgazdasági betakarítási munkákkal összefüggő káresetek megelőzése” című országos konferencia körmendi megszervezésében és lebonyolításában.

A „Nyitott szertárkapuk” gyermeknapi program keretében 39 tűzoltóság (3 hivatásos tűzoltóparancsnokság, 5 önkormányzati tűzoltóparancsnokság, 31 önkéntes tűzoltó egyesület) várta az ifjú érdeklődőket. Ezen a napon 1000 főnél több érdeklődő látogatta meg a tűzoltó szertárakat.

A TTB megszervezte és végrehajtotta az iskolás korosztály számára meghirdetett, felmenő rendszerű, alkotói pályázat megyei feladatait. Három korcsoportban 109 pályamű érkezett az igazgatóságra, melyet szakmai zsűri értékelt. Az országos értékelésen „szabadkézi rajz” és „egyéb kézműves alkotás” kategóriában egy-egy országos második helyezést értek el a megyében készült pályaművek.

A TTB rendszeresen jelen volt nagylátogatottságú rendezvényeken (Bölléerverseny, Tulipánfesztivál, Tűzoltónap, Kőszegi Ostromnapok, Savaria Történelmi Karnevál, Repülónap). Az idén másodszor csatlakozott a Közbiztonság Hete megyei programjához. Részt vett továbbá az Országos Tűzmegeelőzési Bizottság által – Szombathelyen – szervezett „Nemzetközi Szabadtéri Tűzmegeelőzési Konferencia” előkészítésében és végrehajtásában.

III. A MEGYE VESZÉLYEZTETETTSÉGÉNEK ISMERTETÉSE

A települések katasztrófavédelmi osztályba sorolásának 2019. évi felülvizsgálata során egyik településnél sem merült fel olyan új kockázati tényező, illetve nem csökkent oly mértékben a korábban azonosított katasztrófa-kockázatok szintje, amely indokolta volna annak módosítását. (5. számú melléklet)

Március hónapban valamennyi településen dokumentált módon végrehajtásra került a települési veszélyelhárítási tervek és mellékleteik pontosítása. A megyében a települési veszélyelhárítási tervek mellékletét képező vízkárelhárítási tervvel 69 település rendelkezik. Ebből 12 az illetékes vízügyi igazgatóságok által jóváhagyott, valamint további 3 terv kidolgozása van folyamatban. Az igazgatóság a Vas Megyei Éghajlatváltozási Platform tagjaként Vas Megye Klímastratégiájának felülvizsgálata során javaslatot tett arra, hogy önálló intézkedési javaslatként kerüljön a megyei klímastratégiába a települési vízkárelhárítási tervek kidolgozása és a meglévők felülvizsgálata. A területi veszélyelhárítási tervet az igazgatóság koordinálásával a Megyei Védelmi Bizottság (a továbbiakban: MVB) felülvizsgálta és pontosította.

A külső védelmi terv készítésére kötelezett valamennyi településen, így Szombathelyen, Celldömölkön, Répcelakon és Hegyfaluban végrehajtásra került a külső védelmi tervek részleges gyakorlása.

2019. évben nem következett be olyan esemény, amely indokolta volna katasztrófavédelmi operatív törzs, illetve az MVB Katasztrófavédelmi Munkacsoportjának alkalmazását. Ezen munkaszervek április hónapban az árvíz-védekezés, valamint november hónapban a téli felkészülési gyakorlatok alkalmával kerültek aktivizálásra.

IV. EGYÉB POLGÁRI VÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSA

Védelmi igazgatás

Az MVB és a helyi védelmi bizottságok 2019. évben kettő rendes ülést tartottak, rendkívüli ülés összehívására nem volt szükség.

Közbiztonsági referensek tevékenysége

A megyében összesen 45 vizsgázott közbiztonsági referens és 34 vizsgázott közbiztonsági referens helyettes van. A közbiztonsági referensek folyamatosan bevonásra kerültek a települési szintű védekezési feladatok, valamint a mentőcsoportok gyakorlatainak megszervezésébe, végrehajtásába.

Területi polgári védelmi szervezetek – mentőszervezetek

A nemzeti minősítéssel rendelkező megyei és hét járási mentőcsoport összlétszáma 276 fő. Alkalmazásukra az értékelt időszakban három esetben került sor, erdőtüz oltásánál, illetve két esetben eltűnt személy felkutatása során.

2019. június 1-én a Celldömölki Járási Kemenesalja Mentőcsoport, a Sárvári Járási Rába Mentőcsoport és a Nicki Települési Mentőcsoport együttműködésben Veszprém megyéből a Pápai Járási Griff Mentőcsoporttal, az MH 83. Poppr Emil Területvédelmi Zászlóaljjal, a Répcelaki Önkormányzati Tűzoltóparancsnoksággal, az Őrség-Goričko-Raab Mentőcsoport és a Szombathelyi Járási Borostyánkő Mentőcsoport bűváraival nemzeti minősítő gyakorlatot hajtott végre.

2019. szeptember 7-én a megyei és hat járási mentőcsoport rendszerben tartó gyakorlata és szakmai versenye került lebonyolításra.

2019. október 19-én nemzeti minősítő gyakorlatot hajtott végre a Körmenyi Járási Rábavölgye Mentőcsoport, a Szentgotthárdi Járási Hármashatár Mentőcsoport, a Vasvári Járási Hegyhát Mentőcsoport, valamint a Sárvár Települési Önkéntes Mentőcsoport. A gyakorlaton részt vett az MH 83. Poppr Emil Területvédelmi Zászlóalj, az Őrség-Goričko-Raab Mentőcsoport logisztikai egysége is, valamint osztrák és szlovén önkéntes tűzoltó egyesületek is.

2019. november és december hónapban ütemezetten végrehajtásra került a megyei és a járási mentőcsoportok riasztási gyakorlata és továbbképzése.

Települési önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetek

A települési veszélyelhárítási tervekben meghatározott feladatok végrehajtásához jelenleg 216 településből 184 településen köteles polgári védelmi szervezet, 28 településen önkéntes polgári védelmi szervezet - települési mentőcsoport látja el a polgári védelmi kötelezettségből adódó feladatokat. Önkéntesekből álló települési mentőcsoport az év során újabb hat településen (Szombathely, Vép, Sárvár, Nick, Perenye és Püspökmolnári) szerzett nemzeti minősítést. Az értékelt időszakban 58 településen végrehajtásra került a települési polgári védelmi szervezetek beosztott állományának szakkiképzése, az egységvezetők vezetői képzése és 653 fő beosztott állampolgár riasztása. (6-7. számú melléklet)

Katasztrófaveszély, veszélyhelyzet megelőzése

2019. évben a megye valamennyi településén, összesen 163 kockázati helyszínen a belterületi vízvezetők, 18 esetben az árvízvédelmi védművek állapota került ellenőrzésre. Az ellenőrzések során a vízvezető rendszerek állapotában az előző években tapasztalt állapotokhoz képest határozott javulást tapasztaltak az ellenőrök. (8. számú melléklet)

Lakosságfelkészítés

A köznevelésben résztvevők felkészítése az életkori sajátosságoknak megfelelően az intézményekben előadások, osztályfőnöki órák, tűzriadó gyakorlatok, tűzoltó technikai bemutatók, szakkörök és katasztrófavédelmi ifjúsági versenyek keretében történt meg.

Vis maior támogatások

A rendkívüli időjárás és a vízkárok miatt 9 esetben adtak be a települések vis maior támogatási kérelmet. A bejelentések a rendkívüli időjárás és az árvíz elleni védekezési feladatokból, valamint a bekövetkezett események utáni helyreállításból eredtek. (9. számú melléklet)

V. MŰVELETIRÁNYÍTÁS

Az igazgatóság ügyeleti tevékenysége

Az igazgatóság megyei fő- és műveletirányító ügyeletének feladatellátása a Vas Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenységirányítási Központjában zökkenőmentes. A segélyhívások fogadása a 112 egységes segélyhívó telefonszámon, a Rendőrség Hívásfogadó Központjaiban történik, a hívásokat az operátorok rögzítik, és elektronikus adatlapon továbbítják a készenléti szervek felé. Az igazgatóság fő- és műveletirányító ügyelete a bejelentés tartalma alapján hajtja végre a szükséges tűzoltó erők és eszközök riasztását.

Az extrém időjárással kapcsolatos tűzoltói beavatkozások irányításának hatékonyabb elmélyítése érdekében több alkalommal tömeges eseménykezelési gyakorlat lett végrehajtva. Az értékelt időszakra feladatként meghatározott, az ügyelet mindenkori működtetését biztosító gyakorlatok végrehajtása megtörtént. A szakterület az értékelt időszakban 4 alkalommal vett részt a Hívásfogadó Központ (a továbbiakban: HIK) operátorok továbbképzésén, valamint 2 alkalommal a HIK munkájának megismertetése céljából helyszíni képzést is szervezett a fő- és műveletirányító ügyeletesi állomány részére.

Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat

2019. évben a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat (a továbbiakban: KMSZ) alkalmazására 145 esetben került sor. Ebből 72 káreseti tevékenység, 73 esetben pedig gyakorlat szervezése és levezetése, valamint gyakorlat - és szakmai ellenőrzés volt. Tűzvizsgálati eljárást a KMSZ 22 esetben folytatott le. Szakterületi továbbképzés keretében a KMSZ állománya részére megyei tűzvizsgálói versenyt szervezett az igazgatóság. A KMSZ állománya a hivatásos tűzoltóparancsnokságok részére szakmai képzéseket, továbbá a megyében lévő közoktatási intézményekben oktatásokat, tanulói felkészítéseket tartott a diákoknak az életkori sajátosságoknak megfelelően.

VI. HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

Az igazgatóság az integrált hatósági tevékenység keretében (engedélyezések, hatósági és szakhatósági eljárások, szemlék) a megelőzés fontosságát szem előtt tartva, ügyfélbarát módon végezte feladatait. Tovább erősítette a szolgáltatói hatósági szemléletet azzal, hogy folyamatosan egyeztetést biztosított mind a kérelemre, mind pedig a hivatalból indult eljárásokban, az ügyfelek részére szakmai tájékoztatókat tartott, ezáltal is elősegítve a térség biztonságát szolgáló komplex védelmet. (10-13. számú melléklet)

Tűzmegelőzési szakterület

A katasztrófavédelmi hatósági osztályok a középiskolák ellenőrzéseit megelőzően az intézmények fenntartói, üzemeltetői és szolgáltatói részére társadalmi konzultációt biztosítottak, melyen tájékoztatták a résztvevőket az ellenőrzések időpontjáról, tartalmáról és kérdéseket tehetek fel a hatóság képviselőinek. Az ellenőrzések időpontja előtt értesítéseket küldtek ki az intézményeknek, melyben tételesen rögzítették az ellenőrzés során vizsgálni kívánt dokumentumokat és használati előírásokat, ezzel is segítve az intézmények felkészülését az ellenőrzésekre. Szolgáltató hatóságként az ellenőrzéseket megelőzően további egyeztetési lehetőségeket biztosítottak az üzemeltetők részére, majd az ellenőrzéseket követően azok tapasztalatait is megosztották az érintettekkel a tűzmegelőzés hatékonyságának növelése érdekében.

A katasztrófavédelmi hatósági osztályok az időszakoknak megfelelően további ellenőrzéseket végeztek (tavasszal erdő-vegetáció, tavasztól-őszig zenés-táncos rendezvények, nyáron aratás, decemberben bevásárlóközpontok és tűzijáték, piacfelügyeleti ellenőrzések stb.) ezzel is folyamatosan biztosítva az állampolgárok élet- és vagyónbiztonságát.

Nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokat megvalósító ügyekben és egyéb beruházásokkal kapcsolatban a tervezők, beruházók részére - megkeresésük alapján - minden esetben egyeztetést biztosított az igazgatóság, ezzel is elősegítve az engedélyeztetési folyamat gyors zökkenőmentes lebonyolítását. A kivitelezések során - amennyiben az ügyfelek igényelték - előzetes hatósági, szakhatósági bejárásra került sor, amely szintén elősegítette a használatbavételi eljárás gyorsabb lebonyolítását. Az igazgatóságon a kiemelt ügyek száma stagnálást mutat a 2018. évhez viszonyítva (útépítés, naperómű létesítés, építési engedélyezés), melyek mindegyikében a hatósági döntés a jogszabályban előírt határidőn belül kiadásra került. A cél az engedélyeztetések és ellenőrzések során is az üzemfolytonos, biztonságos működés biztosítása volt.

A kéményseprőipari-szolgáltatás és az ahhoz kapcsolódó tevékenység a megyében megfelelő színvonalon történt. Az év során a kéményseprőipari-szolgáltatás hatósági felügyelete folyamatos volt, melynek eredményeként az előző évhez viszonyítva a kéménytűzek száma ismét további 20 %-kal csökkent. A szén-monoxid káresemények számában stagnálás figyelhető meg, kiemelendő továbbá az a tény, hogy haláleset továbbra sem történt. (14. számú melléklet) A megyében a nem rendszeres hulladékszállítással kapcsolatos hatósági tevékenység nem történt, a szolgáltatás zavartalanul zajlott.

Vízügyi és vízvédelmi hatósági szakterület

A hatósági munka legnagyobb hányadát a vízjogi engedélyezési eljárásokkal kapcsolatos ügyintézés, valamint a szakhatósági feladatellátás jelentette. 2019. év során 279 vízjogi engedély határozat és szakhatósági eljárásban 759 állásfoglalás került kiadásra. A szakterület eljáró hatóságként 24, míg szakhatóságként 89 nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé nyilvánított ügyben hozott döntést, illetve adott ki szakhatósági állásfoglalást, minden esetben határidőn belül. Az engedélyezés során a társhatóságokkal, tervezőkkel folyamatosan tartotta a kapcsolatot a gyors, szakszerű és határidőben történő ügyintézés biztosítása érdekében.

2019. évben 112 terepi ellenőrzés végrehajtására került sor a felügyeleti kategóriába sorolt vízilétesítmények kontrolljára, az üzemeltetők engedély szerinti üzemeltetésre való ösztönzése, az itt élők élet- és vagyónbiztonságának növelése érdekében. A szakterület a Vas Megyei Kormányhivatal „Zöldhatósága” által koordinált 11 egységes környezethasználati engedélyhez köthető tevékenység ellenőrzését végezte. Közérdekű bejelentés miatt szemle lefolytatására 8 esetben került sor. Havária eseménnyel kapcsolatban 2 esetben (mindkettő közlekedési baleset) történt káreseti szemle, további hatósági eljárást azonban egyik eset sem igényelt.

A felelős vízgazdálkodás érdekében a vízjogi engedélyekben rögzített vízhasználatokról vízkészletjárulék-nyilvántartást vezet a szakterület. A jogszabályi előírásoknak megfelelően a hatósági nyilvántartások vezetése és közzététele folyamatos volt, a közhiteles vízikönyvi nyilvántartás vezetése naprakész.

A 2019. év jelentősebb – Vas megyét érintő – ügyei, eseményei:

- Ispánk, Magyarszombatfa és Szalafő községek vonatkozásában a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz szállítására közérdekű szolgáltató kijelölése;
- M8 autópályához kapcsolódó hatósági és szakhatósági eljárások;

- víziközmű szolgáltatók Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal előtt folyó gördülő fejlesztési terveivel kapcsolatos szakhatósági ügyintézés (210 szakhatósági megkeresés), melyek az ivóvíz és szennyvízhálózatok fejlesztését, korszerűsítését segítik;
- nitrátérzékeny területen található állattartó telepekre vonatkozó céllenőrzési program lefolytatása, a jogszabályban foglalt gazdálkodói követelmények ellenőrzése;
- 3 távlati ivóvízbázis kijelölése a Nyugat-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság kérelmére indult eljárásban (Csákánydoroszló, Ikervár, Vát településeken);
- a 2018. június elején villámárvízben károsodott Vadása I-tó felújítási ügye és annak lezárása, melynek eredményeképpen a tó 2019. június 15-én újra átadásra került.

Iparbiztonsági szakterület

Veszélyes üzemek

A veszélyes üzemek vonatkozásában az átalakításokhoz és felülvizsgálatokhoz kapcsolódó eljárások megtörténtek, az engedélyek kiadásra kerültek. Az időszakos hatósági ellenőrzések és a gyakorlatok ellenőrzése során hiányosság nem volt. Az esetleges illegális veszélyes tevékenységek feltárása érdekében a veszélyes üzemek vonatkozásában üzemazonosítási ellenőrzéseket folytatott le a szakterület, amelyek során szabálytalanság nem került megállapításra.

2019. évben az igazgatóság 36 üzemazonosítást, 1 alsó-, 2 felső küszöbértékű üzem, 10 küszöbérték alatti üzem időszakos hatósági, valamint 2 küszöbérték alatti üzem társhatóságokkal történő közös ellenőrzését hajtotta végre, további 4 esetben káreseti szemlét tartott. Egy felszámolás alatt álló küszöbérték alatti üzem hivatalból történő üzemazonosítását követően kisorolásra és törlésre került a katasztrófavédelmi engedéllyel rendelkező üzemek közül. (15. számú melléklet) Az év során a küszöbérték alatti üzemek vonatkozásában egy üzemben 4 üzemzavar történt. Az események - minden esetben káreseti szemle formájában - kivizsgálásra kerültek, az üzemeltető a bejelentési kötelezettségének minden esetben eleget tett, az eseményeket kivizsgálta és tett intézkedéseiről tájékoztatta az igazgatóságot.

A súlyos baleseti eseménysorokat kiváltó tevékenység és technológia, a veszélyes anyagok tárolása, valamint a felhasználást szolgáló technológiai elemek ellenőrzései alapján megállapítható, hogy az üzemeltetők a jogszabályokban és egyéb (pl. ipari és saját belső) rendelkezésekben előírtaknak megfelelően felügyelik és működtetik a megyében lévő veszélyes létesítményeket.

Katasztrófavédelmi Mobil Labor

2019. évben a Katasztrófavédelmi Mobil Labor 10 esetben került riasztásra, melyből 7 esetben beavatkozott, 3 eset téves riasztás volt. A Katasztrófavédelmi Mobil Labor összesen 44 alkalommal vett részt különböző gyakorlaton (helyismereti-, szituációs-, megyei ellenőrző-, külső védelmi terv gyakorlat). Az előírt havi képzések (12 esetben) a veszélyes üzemek és küszöbérték alatti üzemek telephelyén kerültek megtartásra.

Veszélyes áru szállítás

Mind a közúti, mind pedig a vasúti veszélyes áru szállítás területén az ellenőrzések folyamatosak voltak. A feltárt hiányosságok száma az előző évekhez viszonyítva folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. A felderített szabálytalanul szállító gépjárművek felderítési aránya azonos ellenőrzési számok mellett az előző évvel összehasonlítva (2018. évben 16 %, 2019. évben 12,5 %) 3,5 %-al csökkent. (16. számú melléklet) A felderített veszélyes árut szabálytalanul szállító vasúti kocsik számában javuló tendencia mutatkozott (2018. évben 0,9 %, 2019. évben 0,6 %), aránya 0,3 %-al csökkent. (17. számú melléklet)

A nem megfelelő közlekedési morállal összefüggésben bekövetkezett káresemények miatt három esetben került sor káreseti szemlére. A szemlék során megállapításra került, hogy a veszélyes anyagot tároló csomagolás egyik esetben sem sérült meg, veszélyes anyag nem szabadult ki a környezetbe. Egy esetben azonban rakományrögzítési szabálytalanság miatt hatósági intézkedések megtétele vált szükségessé.

Létfontosságú rendszerek és létesítmények védelme

A létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításával, kijelölésével kapcsolatosan az igazgatósághoz nem érkezett azonosítási jelentés. 2019. évben a katasztrófavédelmi kirendeltségek hatáskörébe tartozó szakhatósági eljárás megindításával összefüggő megkeresés nem érkezett. Az igazgatóság közműhálózat (gáz, villany, víz, távhő) szolgáltatójával 12 esetben folytatott konzultációt az eredményes együttműködés érdekében, 3 esetben pedig a közműszolgáltatók és társhatóságok bevonásával kritikus infrastruktúravédelmi gyakorlat került végrehajtásra. A gyakorlatok Szombathely, Sárvár, Körmend települések feltételezett távhőszolgáltatási problémáinak a megoldására irányultak, melynek során a résztvevő szervezetek kellő mértékben megismerték egymás működését, felépítését, irányítási rendszerét annak érdekében, hogy egy rendkívüli esemény kezelését hatékonyan tudják végrehajtani. A gyakorlatok további céljai közé tartozott a meglévő kapcsolati rendszerek működőképességének, megfelelőségének, illetve a kommunikációs csatornák működőképességének vizsgálata.

Kritikus Infrastruktúra Bevetési Egység

A tavalyi évben az igazgatóságon rendszerbeállításra került a Kritikus Infrastruktúra Bevetési Egység gépjármű, amely nagy segítséget jelentett az iparbiztonsági és a hatósági ellenőrzések, valamint a beavatkozó tűzoltók, illetve a mentőcsoportok gyakorlatai során. A gépjárművet alkalmazni lehet helyszíni operatív törzsként az alapellátásban keletkező jelentős kimaradások esetén (áram-, gáz-, távhőszolgáltatás). A megyében a lakosság életét, illetve a települések működését jelentősen befolyásoló, az alapellátást érintő esemény nem történt.

VII. HUMÁN ERŐFORRÁS GAZDÁLKODÁS

Az igazgatóság feltöltöttsége 92,6 %-os, a fluktuáció mértéke alig haladja meg a 3 %-ot. Az átlag életkor 41,5 év. A jelenlegi helyzetben kiemelt eredmény, hogy a hivatásos tűzoltóparancsnokságok feltöltöttsége közel 95%-os. Az állomány 20 %-a, 65 fő részesült különböző szintű elismerésben, jutalomban.

2019. év első félévének legkiemelkedőbb és legfontosabb feladata a kormánytisztviselőket és a közalkalmazottakat érintő, 2019. február 1-jén hatályba lépett új jogállásból (rendvédelmi igazgatási jogviszony) adódó feladatok végrehajtása volt. A hatékony kommunikáció és tájékoztatás eredményeként – egy fő kivételével, aki öregségi nyugellátásra volt jogosult – az érintettek elfogadták az új jogviszonyt és letették az esküt.

Az állománytagok számára a 2019. évi kiképzési terv végrehajtása mellett, az év folyamán a MÁTRIX Kft. szervezésében 8 alkalommal került sor minősített képzés szervezésre, mely minden állománykategóriát figyelembe véve, több mint 100 főt érintett.

A megkülönböztető jelzést használók, illetve készenléti szernek minősülő járműveket vezető állománytagok részére 40 tanórás emelt szintű vezetéstechnikai képzés került megszervezésre két másik igazgatósággal együttműködve, mely 24 főt érintett az igazgatóság állományából.

Az értékelt időszakban Tűzoló II. részsakképesítést 5 fő szerzett és került hivatásos állományba kinevezésre.

A készenléti állomány előmenetelét biztosító Tűzoltó I. szakképesítést 3 fő szerzett, szerparancsnok képzésen jelenleg 2 fő folytat tanulmányokat. A felmerült igényeknek megfelelően a műszaki szaktanfolyamokra történő beiskolázás folyamatos volt.

Az elmúlt időszakban több, országos szintű sportrendezvényen képviseltette magát az igazgatóság, az állomány aktivitása, a versenyeken résztvevők száma emelkedő tendenciát mutat, ami megmutatkozik az elért eredményekben is. Kiemelendő, hogy a Kihívás Napja sportrendezvényen a Szombathelyi Hivatásos Tűzoltóparancsnokság az ország „Legsportosabb tűzoltóparancsnoksága” versengésben ismételten a II. helyet szerezte meg.

VIII. TÁRSSZERVEKKEKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS HELYZETE

Az igazgatóság széleskörű társadalmi szerepvállalásra törekedett a civil szervezetekkel területi és helyi szinten egyaránt. Feladatait más állami szervekkel, hatóságokkal, az önkormányzatokkal, valamint a társadalmi szervezetekkel együttműködésben végezte. Az együttműködés feltételei együttműködési megállapodásokban rögzítettek. Az igazgatóság az értékelt időszakban 19 új együttműködési megállapodást kötött különböző intézményekkel, egyesületekkel, vállalkozásokkal, ezek közül is kiemelendő a Layher Kft.-vel, valamint az Országos Katasztrófavédelmi Sportegyesülettel és a Tűzoltás-Mentés Alapítvánnyal közösen a 2019. évi „TFA Hungary-Bük” nemzetközi tűzoltóverseny megrendezésével összefüggő, továbbá a Vas Megyei Szent Flórián Tűzoltó és Polgári Védelmi Szövetséggel és a Szombathelyi Önkéntes Tűzoltó Egyesülettel az V. Vas Megyei Tűzoltó Találkozó előkészítése, lebonyolítása érdekében megkötött együttműködési megállapodás, valamint a Magyar Vöröskereszt Vas Megyei Szervezetével megújított együttműködési megállapodás.

IX. AZ IGAZGATÓSÁG MŰKÖDÉSÉNEK TÁRGYI FELTÉTELEI

Az igazgatóság a gazdálkodását a vonatkozó jogszabályok és a hatályos belső normák alapján végezte. Felkészült a veszélyhelyzeti időszakok feladatainak ellátására. Biztosította a kárelhárításhoz szükséges védekezési szakanyagokat és a működés feltételeit. A gazdálkodás fő célja a személyi állomány jogos járandóságának időbeni biztosítása volt. Ezt követte a működéssel közvetlenül összefüggő számlák kifizetése.

2019. év során elindultak a Szombathelyi Hivatásos Tűzoltóság használatában lévő szertár kapumagasítás és csere közbeszerzési és kivitelezési munkálatai, amelyek jelenleg is zajlanak. Az év második felében megkezdődött a 2020. évre tervezett Sárvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség belső villamos hálózat felújításának előkészítése, a kiviteli tervek elkészíttetése.

2019. évben 5 új ügyintéző gépjárművel gazdagodott az igazgatóság járműparkja, köztük 2 Volkswagen E-Golf típusú tisztán elektromos meghajtású személygépkocsival. Ezen felül a Sárvári Hivatásos Tűzoltóparancsnokságon rendszerbe állt egy új vízszállító gépjármű, valamint 2019. évtől rendelkezésre áll egy, szakfelszerelésekkel ellátott Kritikus Infrastruktúra Bevetési Egység gépjármű is.

Pontosításra kerültek az igazgatóság információ biztonsági előírásai, melynek eredményeképpen több információ-technikai eszköz beszerzésére is sor került.

A tárgyév decemberében biztosított költségvetési többlet lehetőséget nyújtott a 2020. éves ellátás folyamatosságát kiemelten igénylő, tűzoltó-technikai- és védőeszközök pótlására, az állomány ellátási feltételeinek további javítására. Ezenfelül a 2020. évi működést megalapozva üzemanyag kártyák kerültek feltöltésre.

X. KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG, KAPCSOLATTARTÁS A LAKOSSÁGGAL

Az értékelt időszak kiemelt kommunikációs feladata volt a Credo Rádióval kötött együttműködési megállapodás alapján minden hónap elején rádiós interjú biztosítása, amelyek keretében összefoglaló tájékoztatást adott a szóvivő az igazgatóság előző hónapban végrehajtott feladatairól, gyakorlatairól, rendezvényeiről, illetve a következő időszakban várható jelentősebb, a szervezetet érintő eseményekről. Kiemelt feladat volt továbbá az igazgatóság 2019. évi fő célkitűzéseivel kapcsolatos sajtóközlemények kiadása, a folyamatos és gördülékeny lakosságtájékoztatás a várható rendkívüli időjárási helyzetekről, beavatkozásokról, valamint az állampolgárok preventív jellegű, figyelemfelhívó közleményeken keresztül történő tájékoztatása. A káresemények vonatkozásában nagy hangsúllyal szerepelt a média kárhelyszíni tájékoztatása és nyilatkozatok adása. 2019. évben új célként mutatkozott a közösségi médiafelületeken - így a BM OKF Facebook és Instagram profilján - mozgóképek és fényképek, megyei vonatkozású információk megjelenítése.

Nagy sajtóérdeklődést kiváltó esemény volt a vasszécsenyi állattartó telepen keletkezett tüzeset, a rábasömjéni bútorraktártűz, a kemenesmagasi erdőtűz, a sótonyi tarlótűz, a Körmenten megrendezett országos agrárfórum, a Szombathelyen tartott nemzetközi Szabadtéri Tűzmegeelőzési Konferencia, a SI-HU-A nemzetközi gyakorlat, a 2019. évi „TFA Hungary-Bük” nemzetközi tűzoltóverseny, az V. Vas Megyei Tűzoltó Találkozó, a Vasi Védelem elnevezésű gyakorlat, a III. Vas Megyei Lépcsőfutó Bajnokság, az önkéntes tűzoltó egyesületek és mentőcsoportok részére tartott eszkozáradó ünnepszeg, valamint a különböző sportversenyeken való sikerekről szoló tudósítások is.

XI. ÖSSZEGZÉS

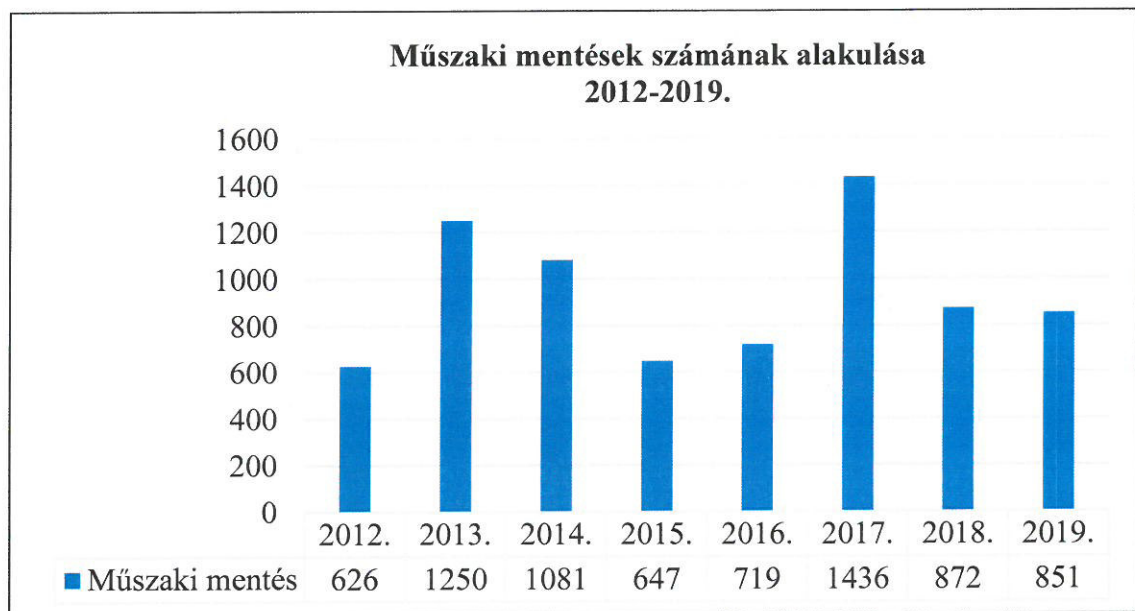
A 2019-es év a reagáló képesség fejlesztésének az éve volt. Az alaprendeltetésű feladatok szakszerű és hatékony elvégzése mellett, tovább folytatódhattak az előző években kialakított képzések, gyakorlatok, tudatosító kampányok, rendezvények, valamint számos technikai fejlesztés mellett jelentős beruházások is végrehajtásra kerültek. Folyamatosan biztosított volt az igazgatóság, a katasztrófavédelmi kirendeltségek és a hivatásos tűzoltóparancsnokságok egyszeges rendvédelmi szervre jellemző vezetettsége. Mindezeket azonban nem öncélúan, hanem Vas megye közbiztonságának, az itt élő állampolgárok személyes biztonságának, anyagi javainak védelme érdekében tette és teszi a jövőben is az igazgatóság.

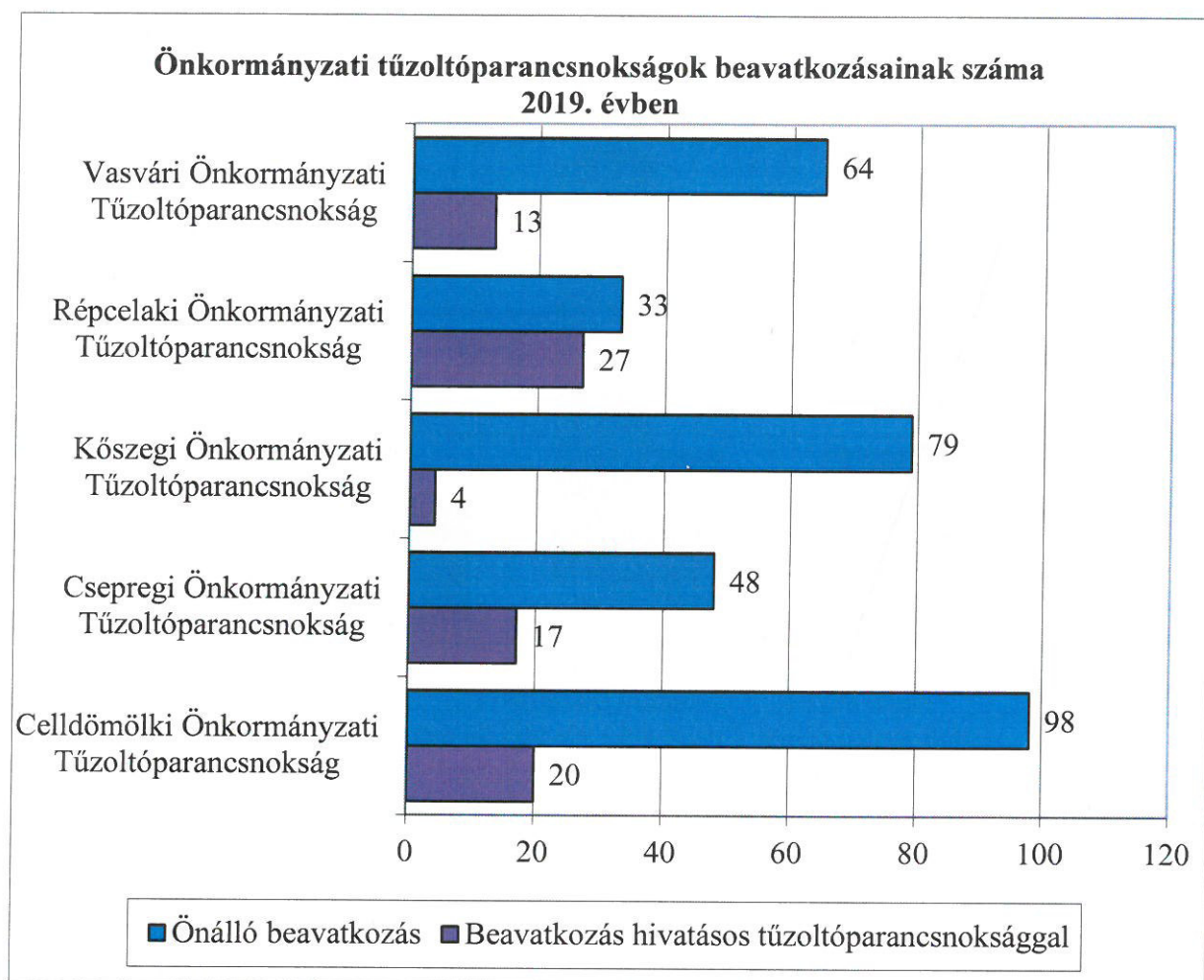
XII. A KÖVETKEZŐ ÉV FELADATAI

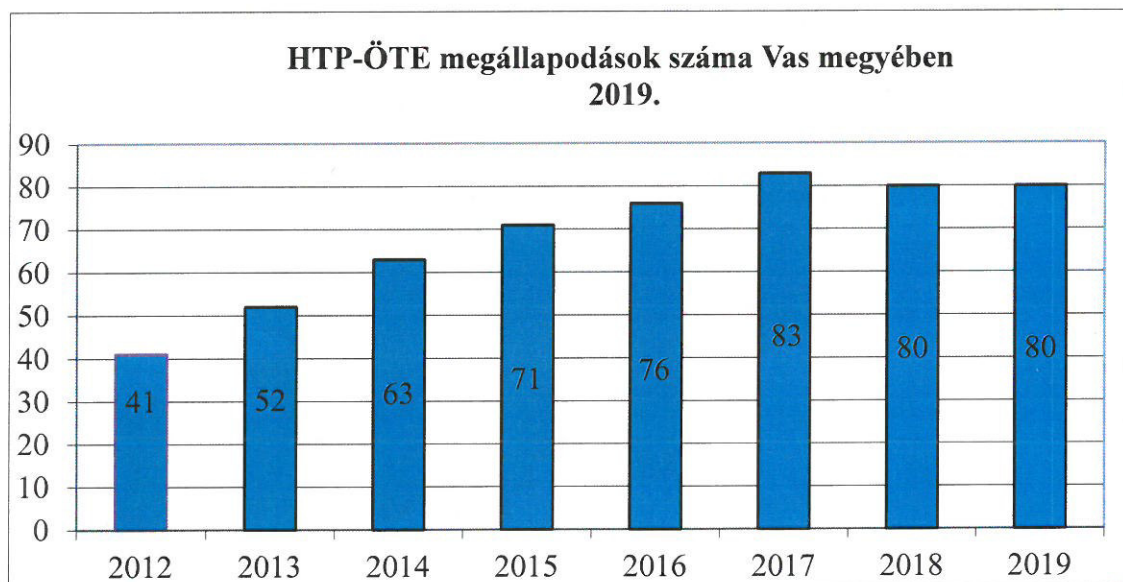
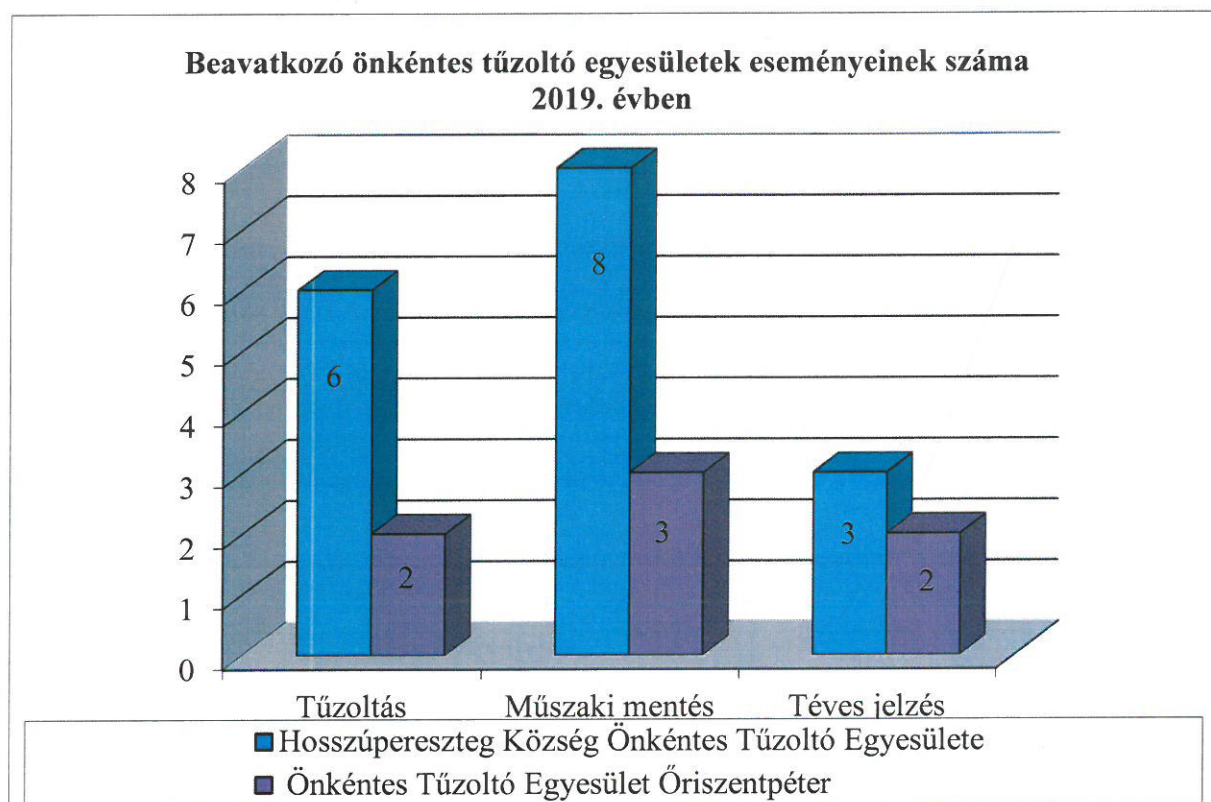
Célkitűzés 2020. évben is – a rendelkezésre álló erőekkel, eszközökkel - az egyszeges elvek, egyszeges rend mentén szervezett igazgatóság működtetése, melynek keretében a területi szintű stratégiai célkitűzések a következők:

- A szabadtéri tüzesetek és a tűzhalálesetek számának további csökkentése, a lakosság körében tett megelőző munka erősítése;
- A Szombathelyi Hivatásos Tűzoltóparancsnokság szertár beruházás, valamint a Sárvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség felújítási beruházás megvalósítása;
- A járási mentőcsoportok és települési mentőszervezetek rendszerben tartása, eszközzrendszerük fejlesztése;
- Az önkormányzati tűzoltóparancsnokságok, önkéntes tűzoltó egyesületek pályázati eredményességének elősegítése;
- A VI. Vas Megyei Tűzoltó Találkozó megrendezése;
- A technikai eszközzrendszer, valamint az állomány tudásszintjének folyamatos fejlesztése, belső szakképzések szervezése;
- A határon túlnyúló kapcsolatok fejlesztése;
- Tűzoltók gyakorlati képzésének ütemezett végrehajtása (ausztriai Brand-ház);

- A társzervekkel együtt végezhető komplex, értékteremtő védelmi-igazgatási együttműködési gyakorlatok megtartása;
- Időarányos, ésszerű, szakszerű és költséghatékony gazdálkodás.

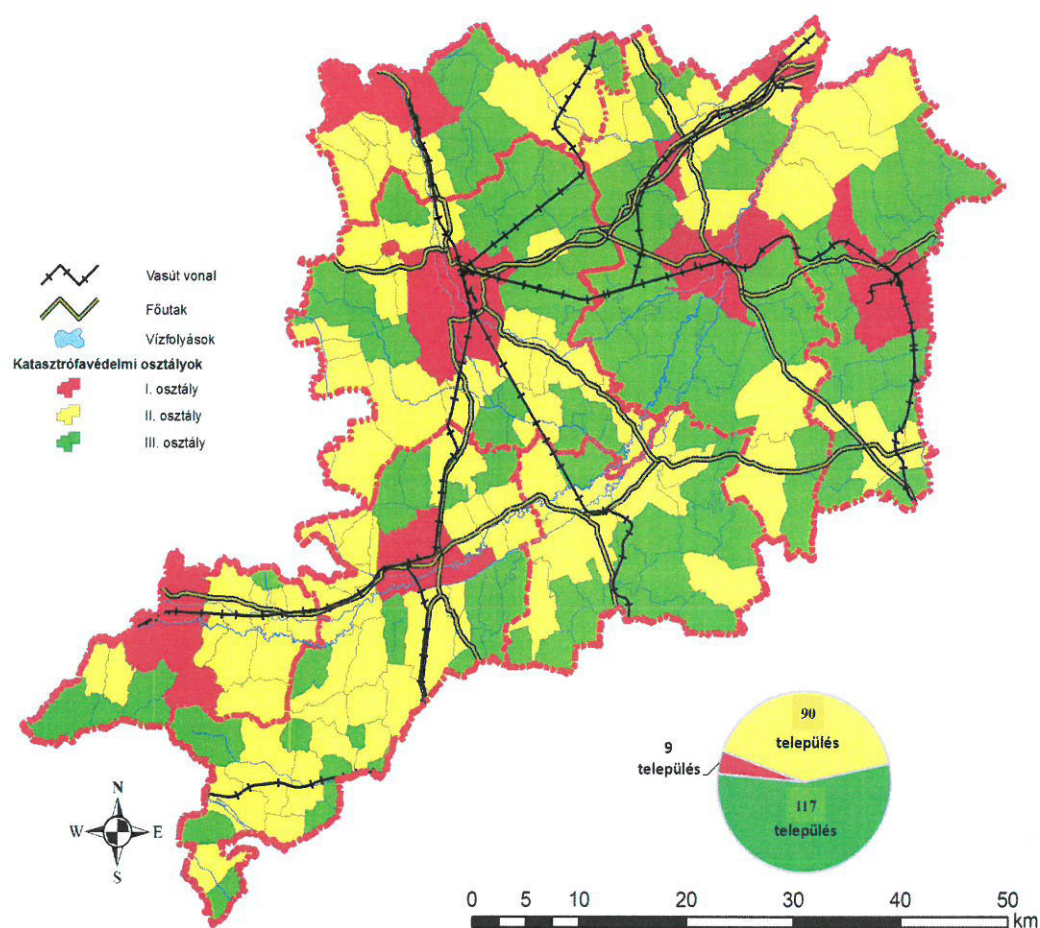

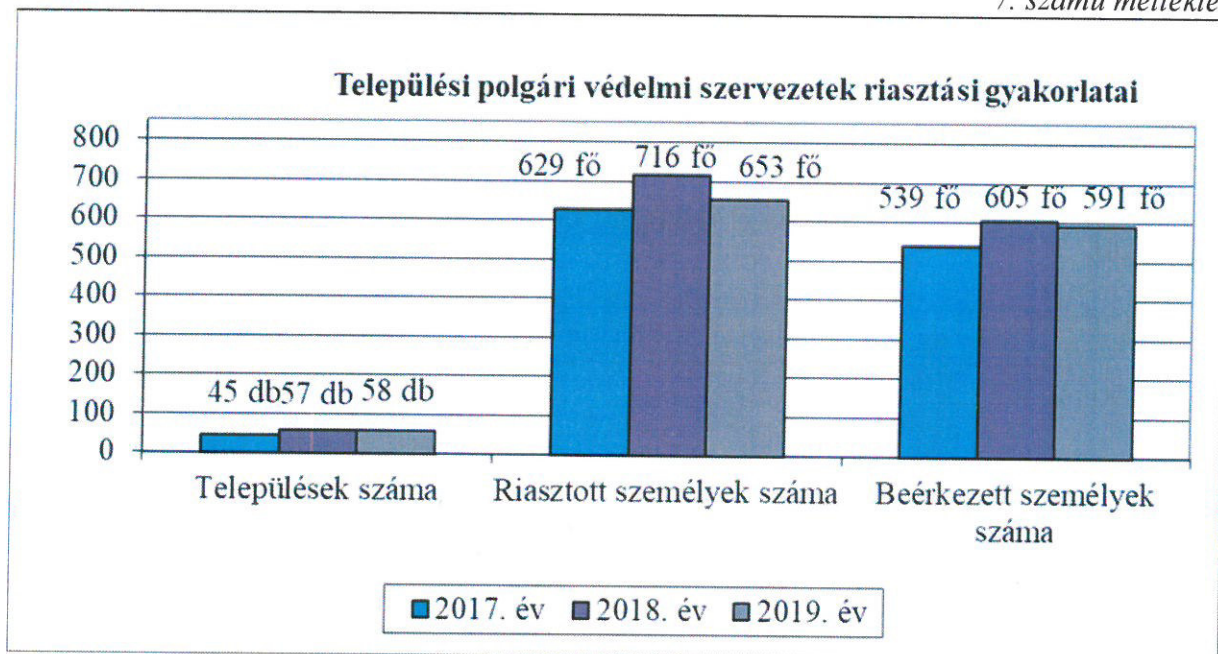
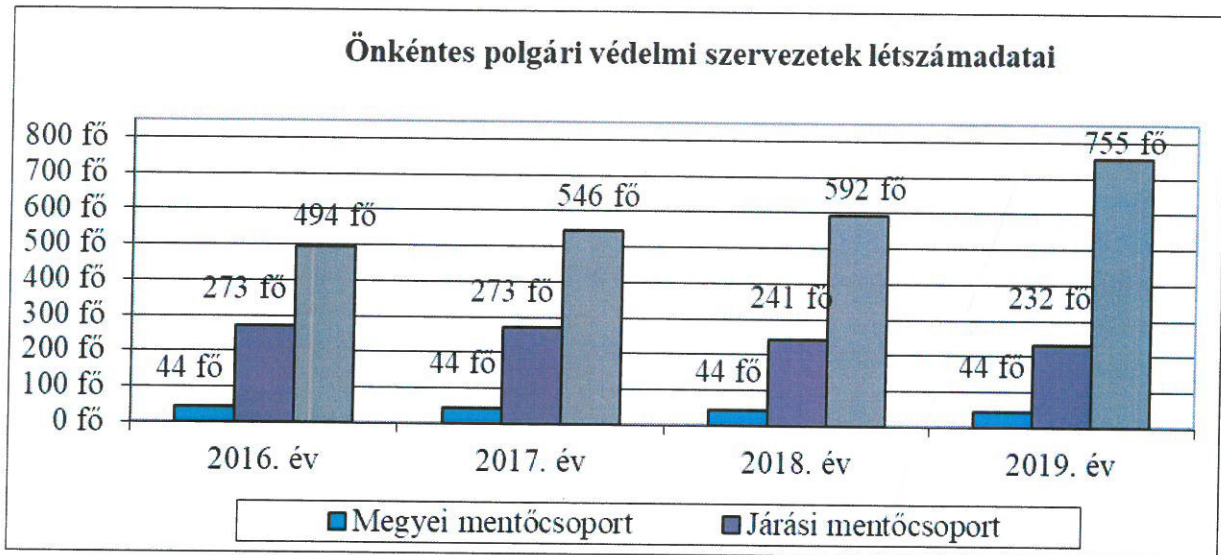

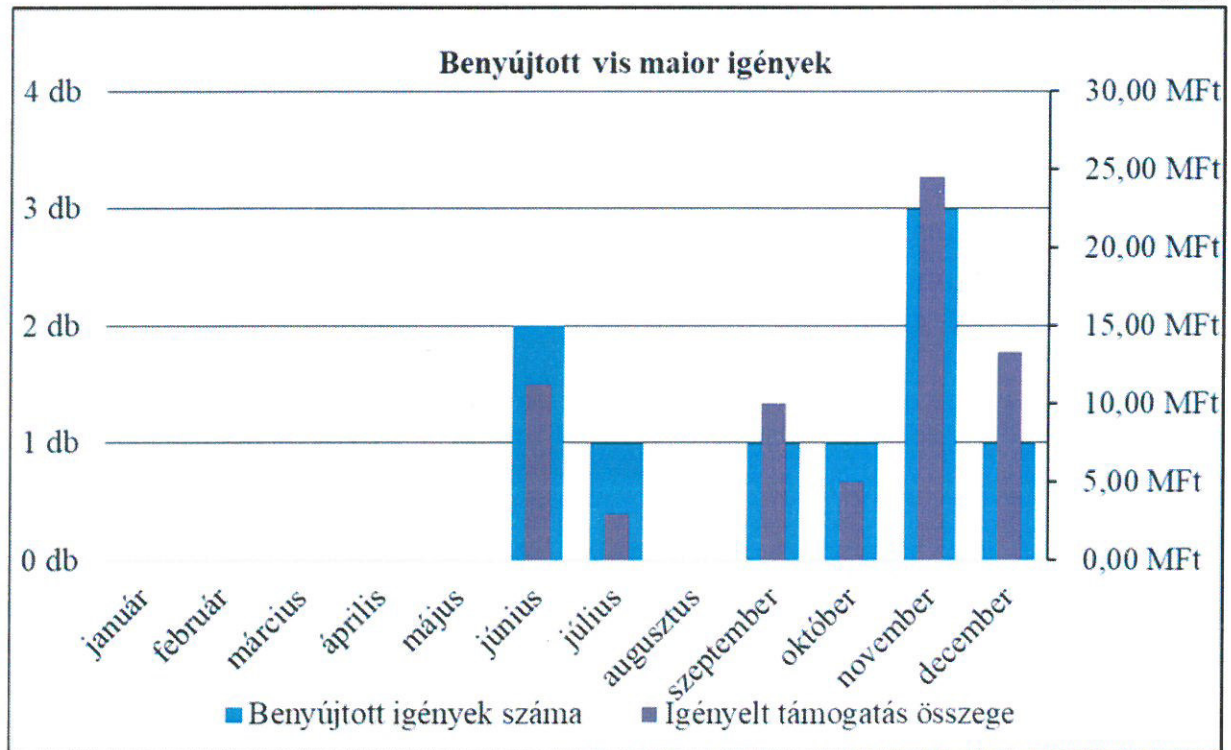
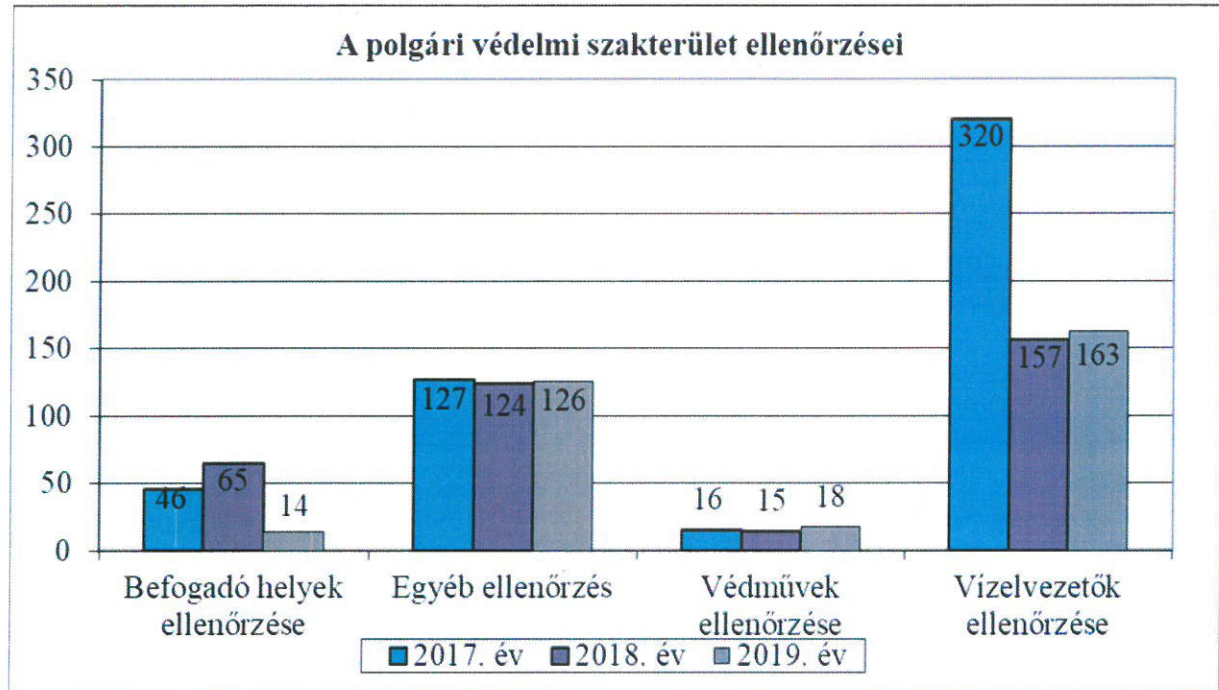
Települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása

	2014. évtől	2015. évtől	2016. évtől	2017. évtől	2018. évtől	2019. évtől
I. osztály	8 település	8 település	9 település	9 település	9 település	9 település
II. osztály	91 település	91 település	90 település	89 település	90 település	90 település
III. osztály	117 település	117 település	117 település	118 település	117 település	117 település

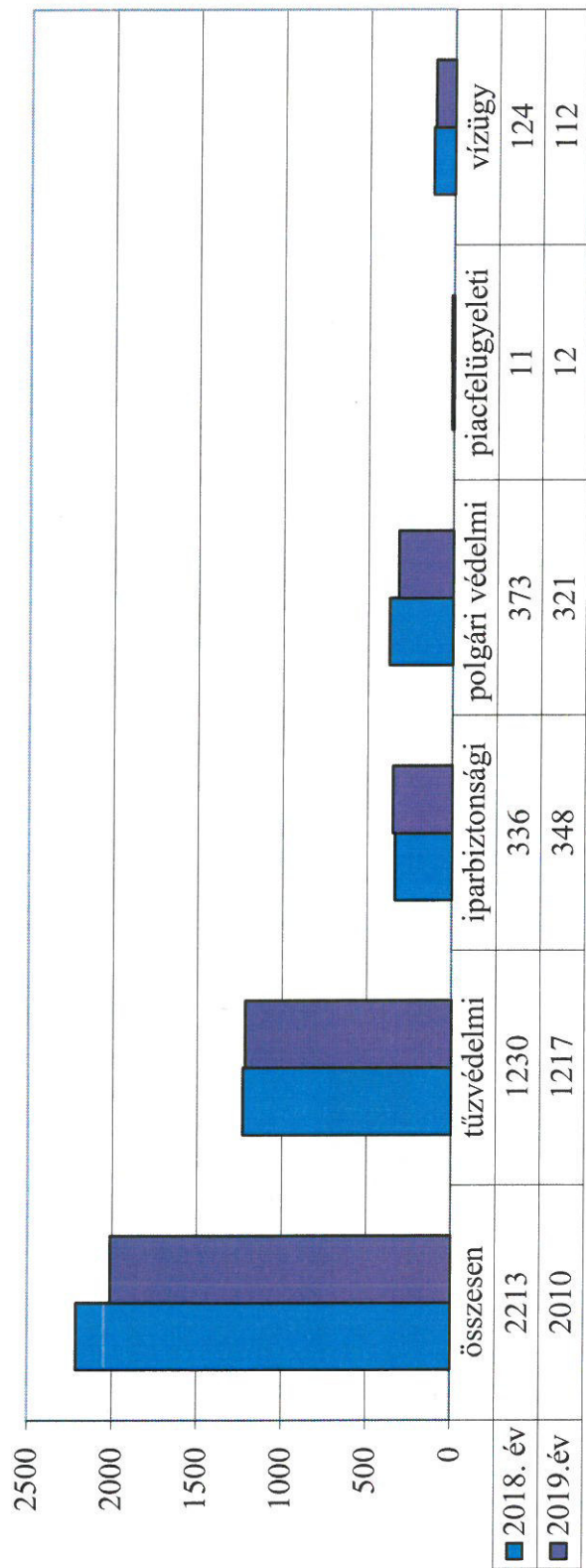

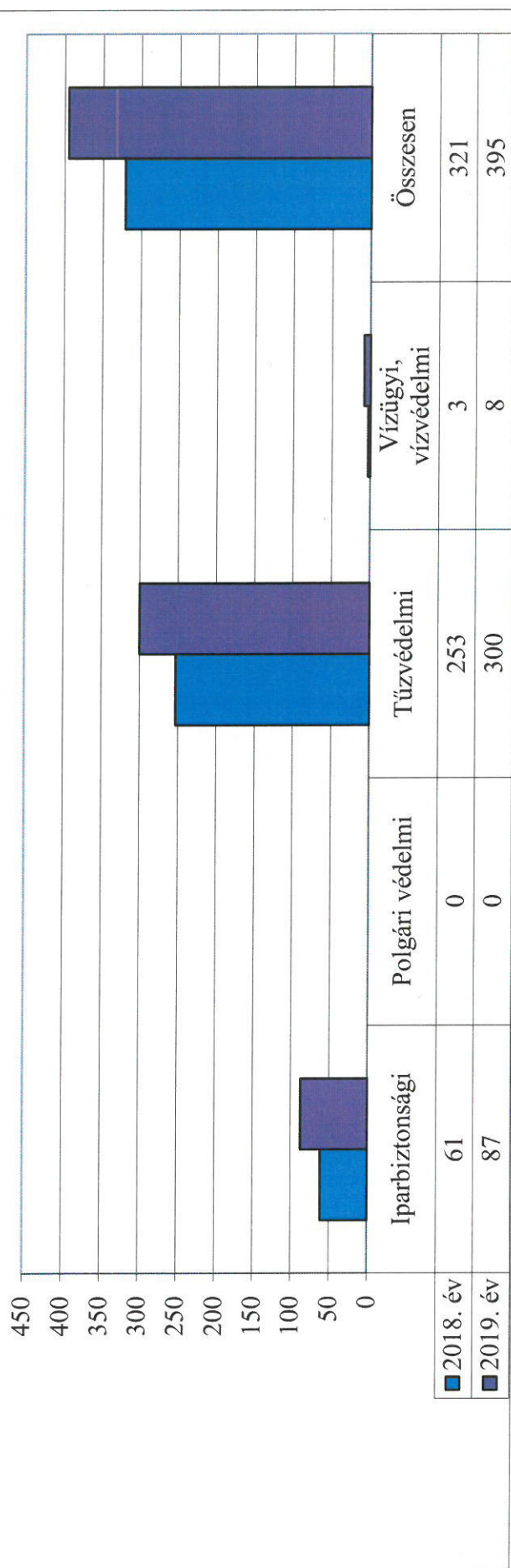

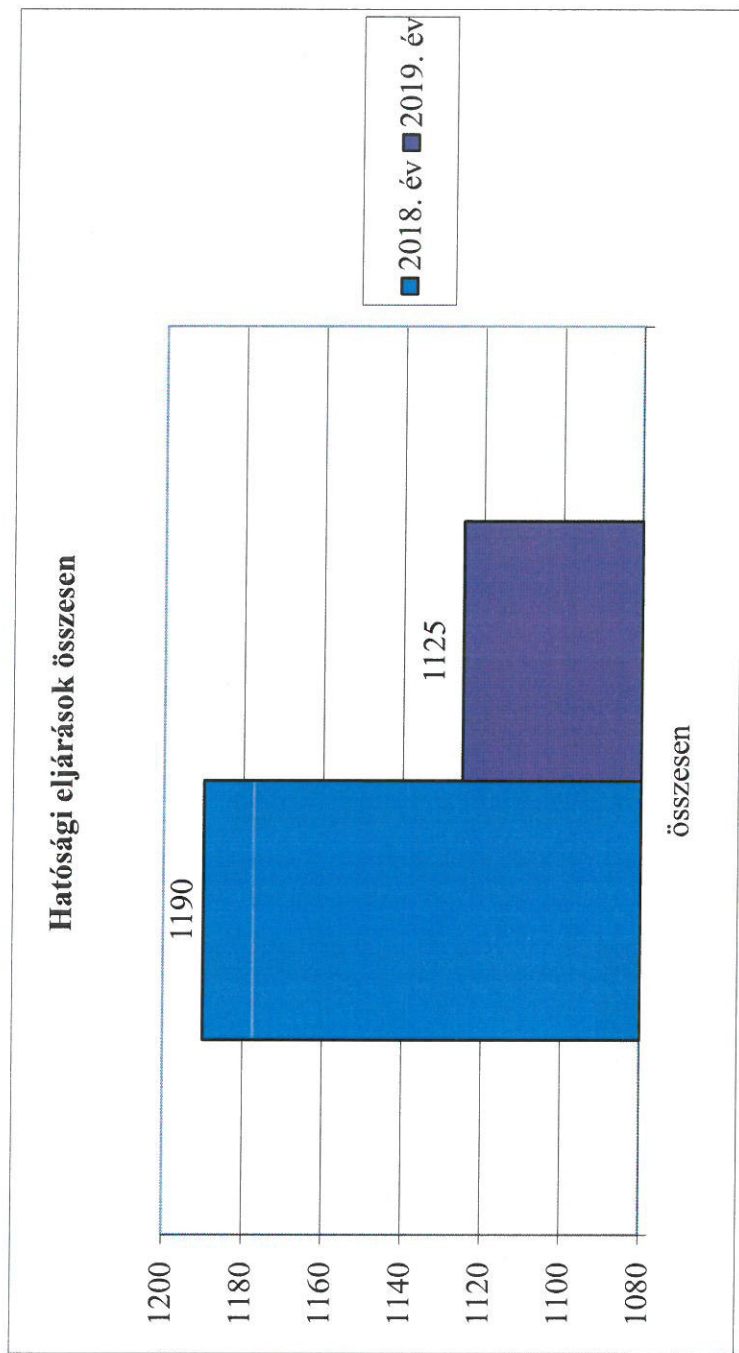

Hatósági ellenőrzések

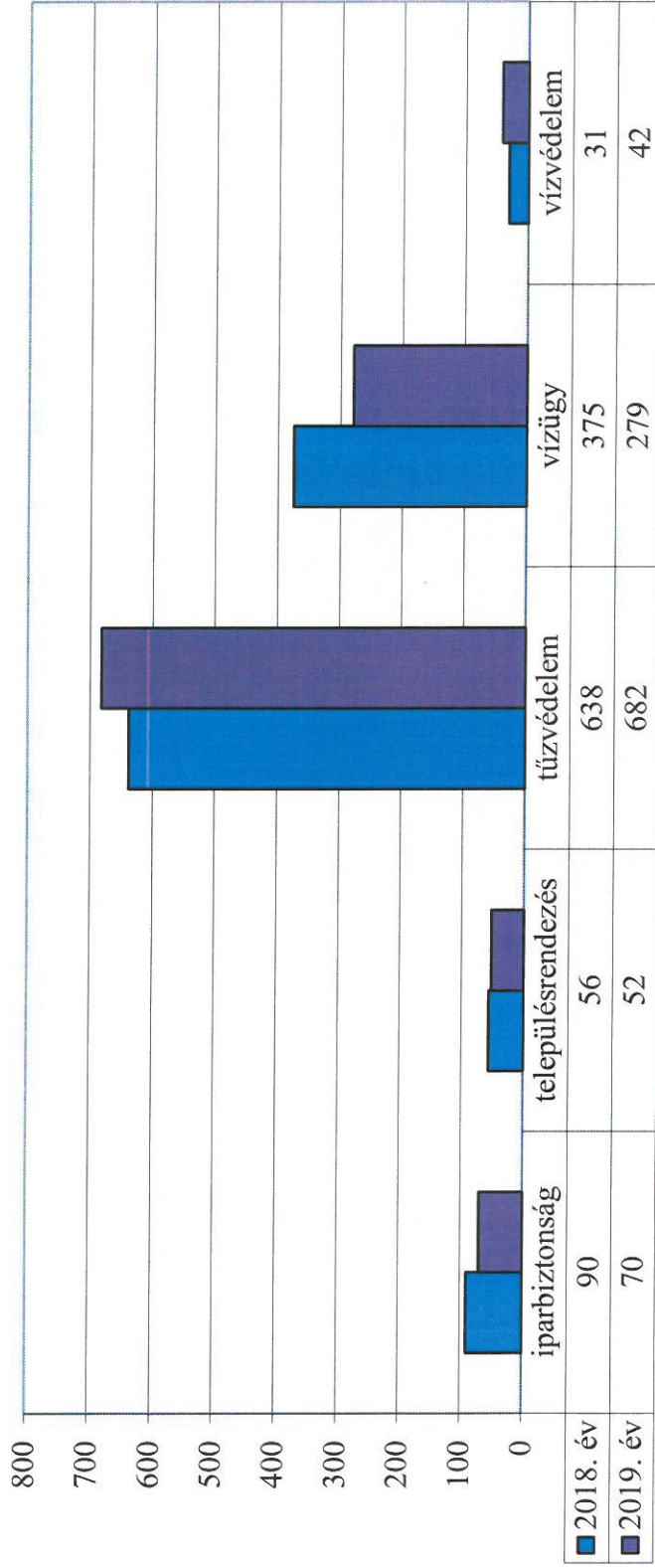

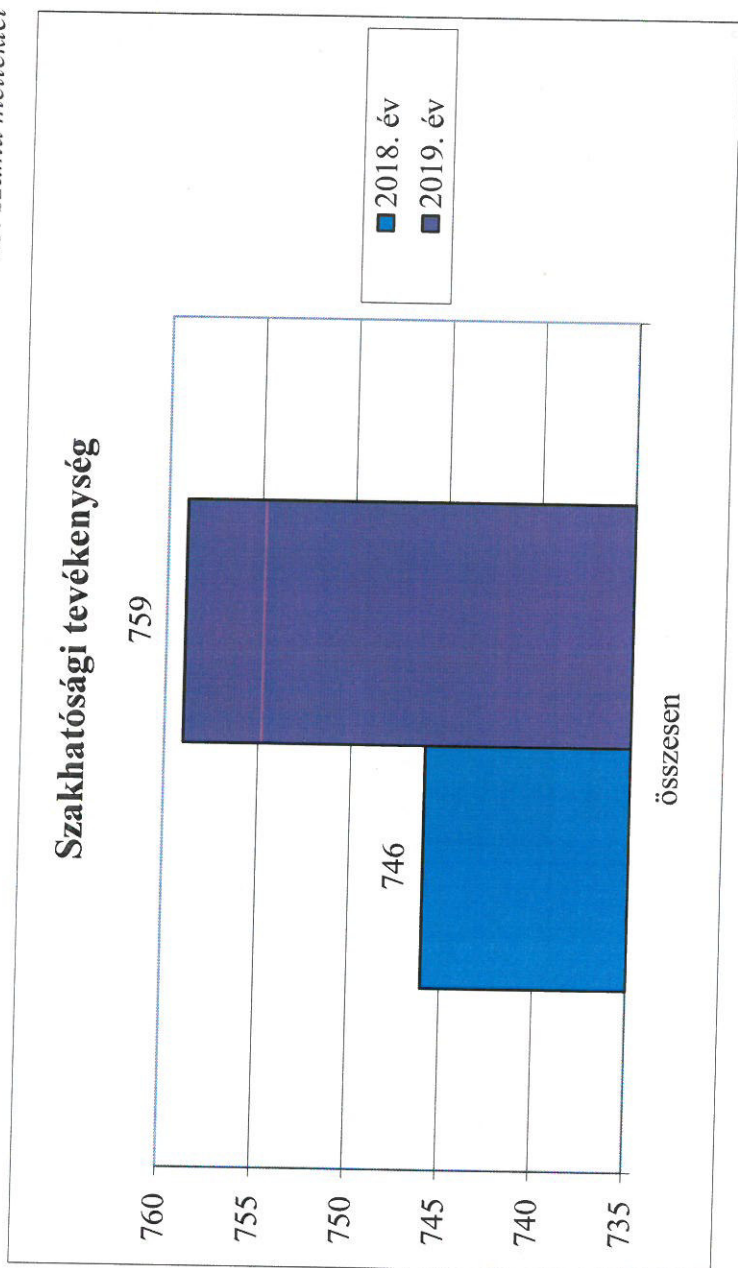
Szemlék

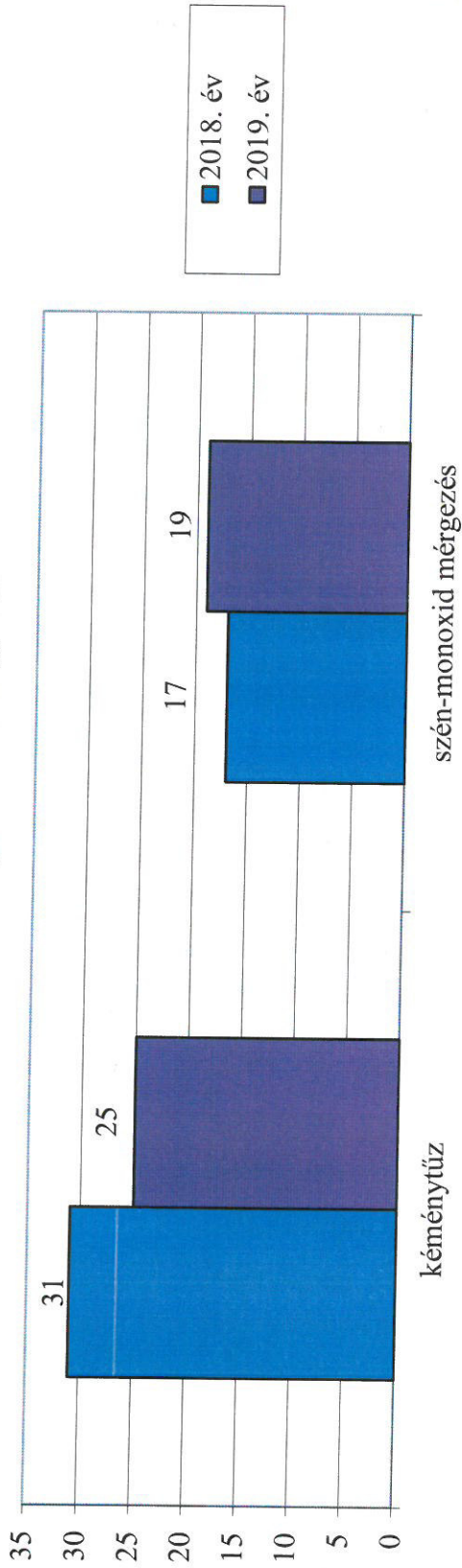

Hatósági eljárások szakterületenként

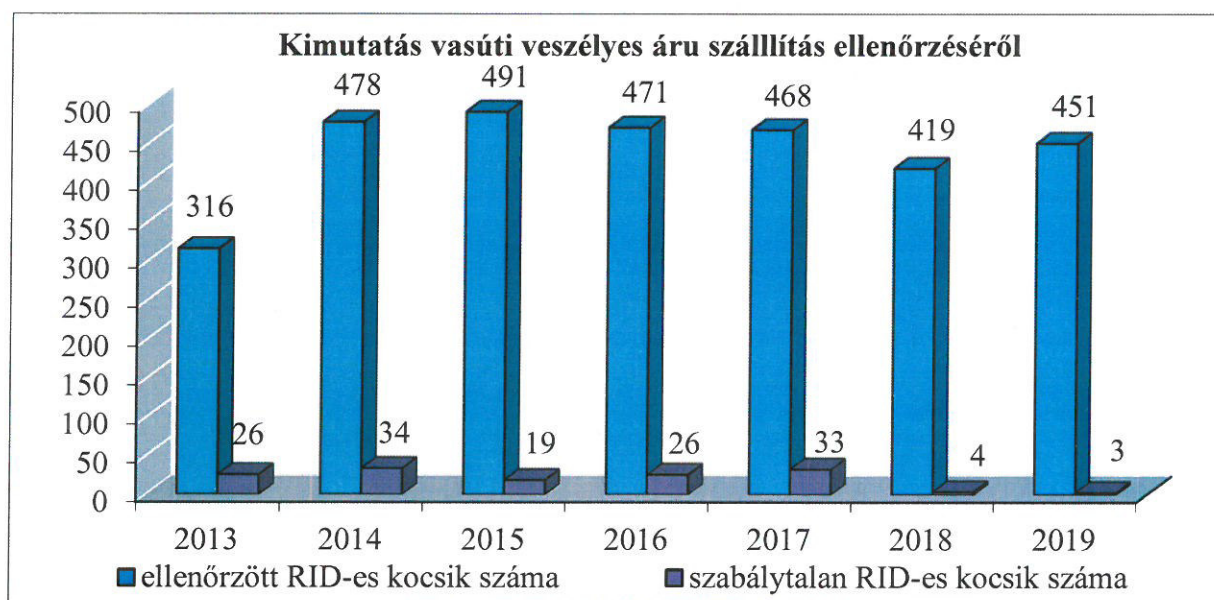
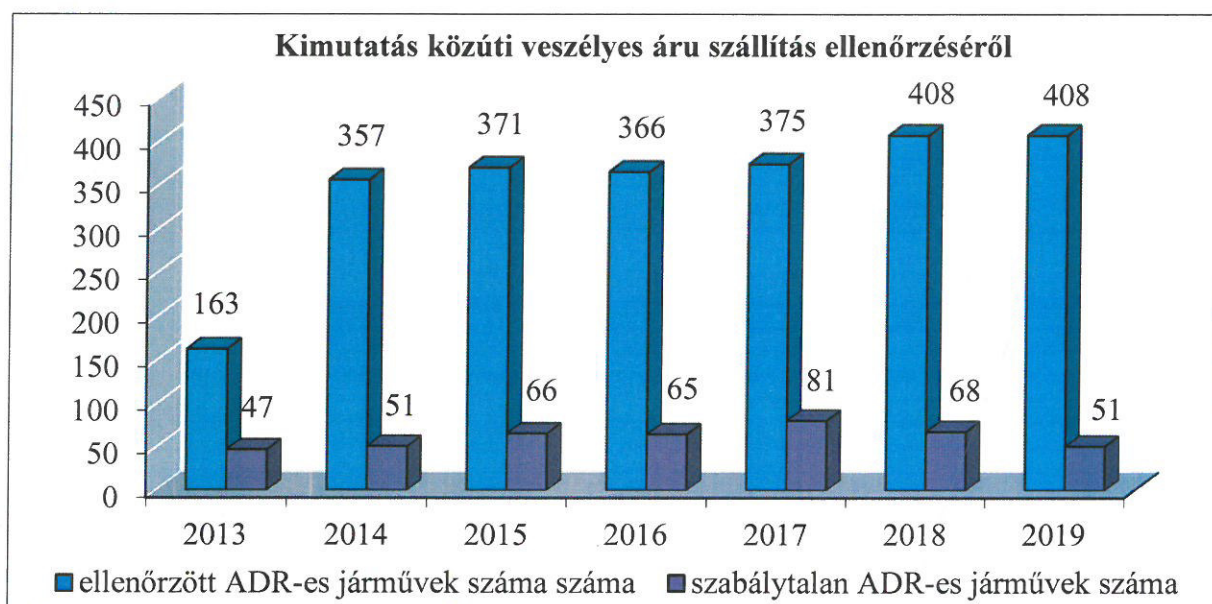
Kéménytűzek és szén-monoxid mérgezések Vas megyében

Kimutatás veszélyes üzemekről

OPAL Tartálypark Zrt.	9511 Kemenesmihályfa, hrsz.:1901	Felső küszöbértékű üzem
Linde Gáz Magyarország Zrt.	9653 Répcelak, Carl von Linde út 1.	Felső küszöbértékű üzem
KITE Zrt. alközpont	9631 Hegyfalú, Pf.: 3.	Alsó küszöbértékű üzem
IKR Zrt. Sárvár	9600 Sárvár, Ipartelep u. 2.	Alsó küszöbértékű üzem
Messer Szén-dioxid Gáz Kft. Ölbői üzeme	9621 Ölbő, Dr. Hans Messer út 1.	Küszöbérték alatti üzem
Háztól- Házig Kft.	9622 Szeleste, külterület: 0120/4 hrsz.	Küszöbérték alatti üzem
Kiswire Szentgotthárd Kft.	9970 Szentgotthárd, Haris út 3.	Küszöbérték alatti üzem
Paccor Kft.	9700 Szombathely, Puskás T. u. 6.	Küszöbérték alatti üzem
SFL technologies Kft.	9751 Vép, Szent Imre u. 42.	Küszöbérték alatti üzem
Sága Foods Zrt.	9600 Sárvár, Soproni u. 15.	Küszöbérték alatti üzem
MEDOSZ Kft.	9700 Szombathely, Pálya u. 5.	Küszöbérték alatti üzem
SCHOTT Hungary Kft.	9724 Lukácsháza, Otto Schott u. 1.	Küszöbérték alatti üzem
Zoll- Sped Kft.	9700 Szombathely, Tátika u. 5.	Küszöbérték alatti üzem
AGRÁR OFFA Kft.	9512 Ostffyasszonyfa, Külterület: 088/2 hrsz.	Küszöbérték alatti üzem
BINDER Kft.	9513 Csöngé, Ipari Park 501. hrsz.	Küszöbérték alatti üzem
TARAVIS Kft.	9600 Sárvár, Rábasömjéni u. 129.	Küszöbérték alatti üzem
Közgép Zrt. Gércei Aszfaltkeverő üzem	9672 Gérce Aszfaltkeverő 021/3 hrsz.	Küszöbérték alatti üzem (a termelését felfüggesztette 2017. évtől)
Colas Út Zrt. - Jánosháza	9545 Jánosháza, Külterület: 068/2 hrsz.	Küszöbérték alatti üzem (a termelését felfüggesztette 2018. évtől)
Kemenesmagasi Agrár Zrt.	9522 Kemenesmagasi 0181/36 hrsz.	2019. évben kisorolásra került

VAS MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

A MUNKAERŐ-PIACI FOLYAMATOK ALAKULÁSA

VAS MEGYÉBEN

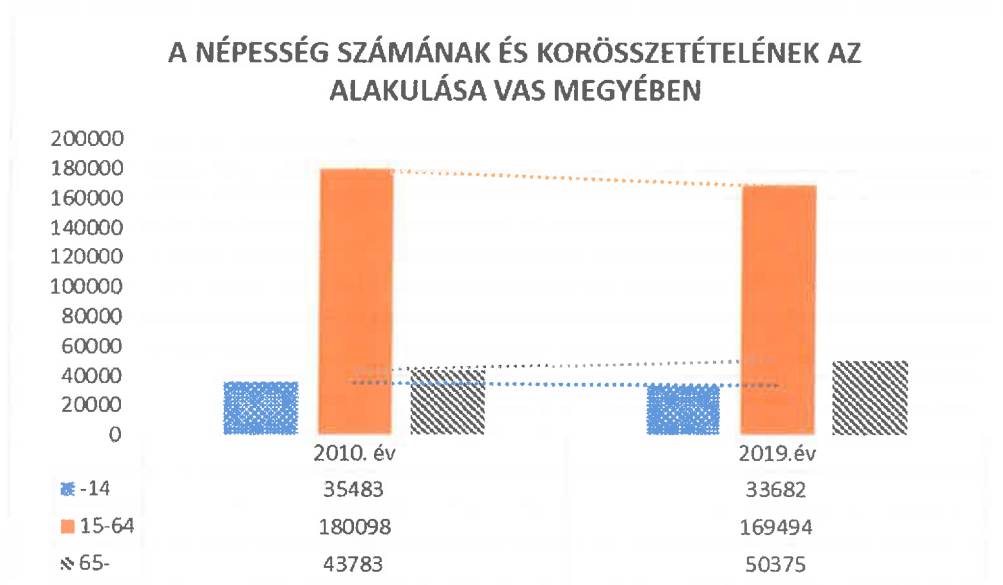
2019.év

BEVEZETŐ

Az elmúlt időszakban a foglalkoztatáspolitikai legnagyobb kihívása a megfelelő munkaerő megtalálása volt a munkáltatók részére, amely részben a munkaerő-piaci igények és a munkát keresők képzettségi szerkezetének különbségeiből, részben pedig a területi egyenlőtlenségekből fakadtak.

A MUNKAERŐ KÍNÁLATOT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

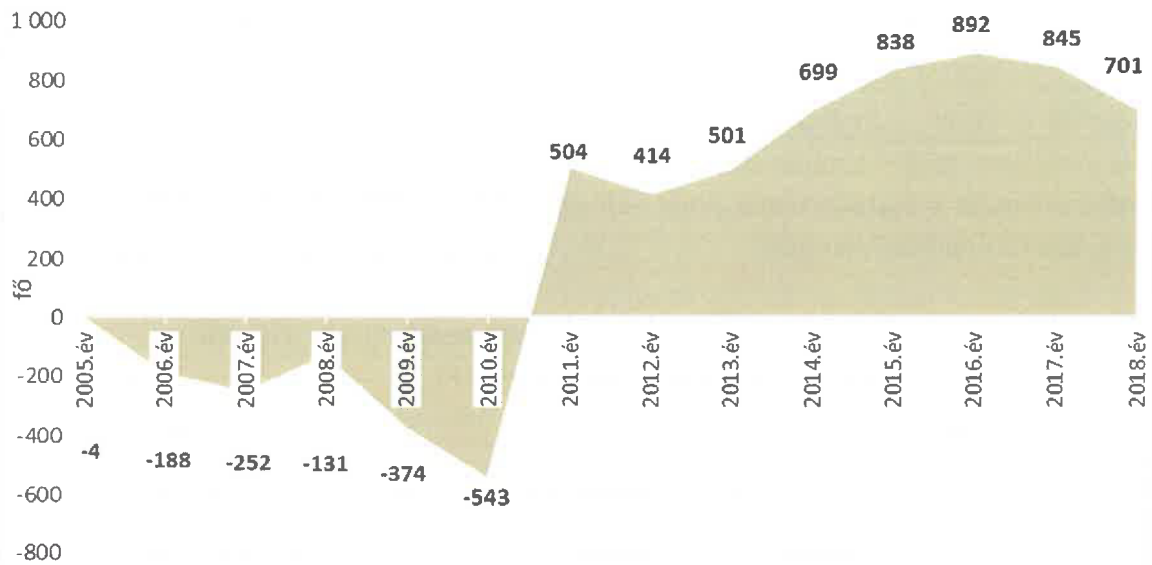
A munkaerő-kínálat volumenének egyik befolyásoló tényezője a demográfiai folyamatok alakulása, amelyek a vizsgált időszakban kedvezőtlen tendenciát mutatnak. 2010-2019. között a népesség száma változó ütemben, de folyamatosan fogyott. 2019-ben 2,2%-kal volt alacsonyabb a népesség száma, mint 2010-ben. Országosan hasonló (2,4%-os) csökkenést mutatnak az adatok. Korcsoportonként vizsgálva az adatokat, különböző tendenciákat láthatunk. A 15-64 éves népesség száma 5,9%-kal csökkent, a legfeljebb 14 évesek száma 5,1%-kal fogyott. Ezzel szemben a 65 évesek vagy annál idősebbek száma 15,1%-kal meghaladta a 2010. évi. A társadalom előregedése aggasztó, az idősek aránya növekszik. 2010-ben a népesség 16,9%-a volt 65 éves vagy idősebb, 2019-ben ugyanez az arány 3%-ponttal magasabb, 19,9%-ot ért el, miközben a fiatalok aránya 13,3%-ot, a 15-64 évesek aránya pedig 66,8%-ot tett ki.

A munkaerő- kínálatot nem csak a fiatal generációk a létszámának a csökkenése szűkíti. Ez a korosztály későn is lép be a munkaerő-piacra, mivel sok időt töltenek el a felsőfokú oktatásban.

Vas megye a belső vándorlás tekintetében kedvező helyzetben van, mivel évek óta többen költöztek (átmenetileg vagy véglegesen) a megyébe, mint amennyien elmentek. A népesség csökkenését azonban a pozitív vándorlási különbözet sem tudja ellensúlyozni. Legtöbben 2016-ban érkeztek a megyébe, azóta számuk évről-évre csökken, de a mérséklődés ellenére számuk továbbra is meghaladta a 700 főt.

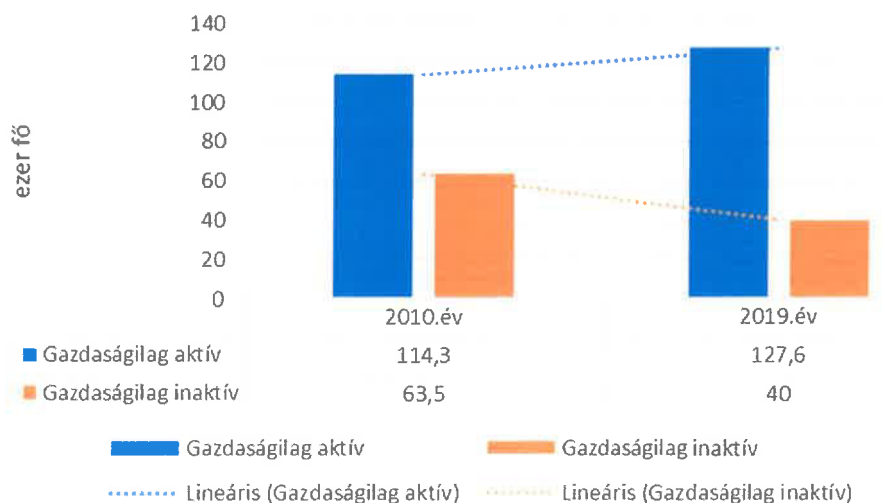
A BELFÖLDI VÁNDORLÁSI KÜLÖNBÖZET VAS MEGYÉBEN

A NÉPESSÉG GAZDASÁGI AKTIVITÁSÁNAK AZ ALAKULÁSA

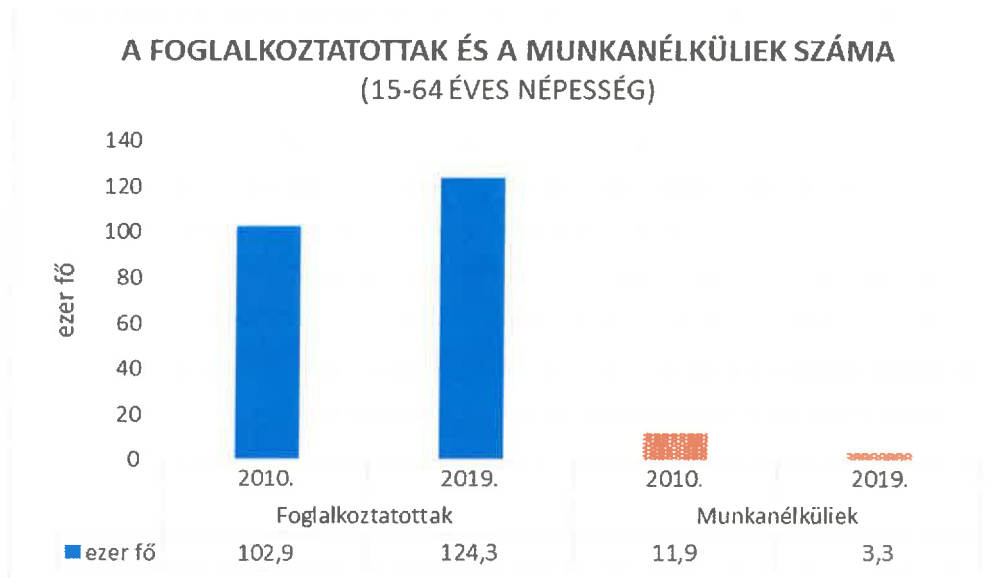
2019-ben továbbra is az egyik fő foglalkoztatáspolitikai irányelv maradt az inaktivitás csökkenése és a foglalkoztatottság növelése. 2010-2019. között a 15-64 éves népesség 5,7%-os csökkenése mellett 11,6%-kal nőtt a gazdaságilag aktívák száma. A nyugdíjkorhatár emelése és a szociális segélyezési rendszer szigorítása jelentős számú, korábban inaktív csoportot terelt a munkaerő-piacra. Ugyanakkor a munkaerő-hiány és a keresetek emelkedése is befolyásolhatta a folyamatot. 2019. évben 40 ezer volt az inaktív népesség száma 23,5 ezerrel kevesebb, mint 2010-ben. Ezzel szemben a gazdaságilag aktívák száma, azaz a foglalkoztatottak és a munkanélküliek együttes létszáma, 13,3 ezerrel 127,6 ezerre emelkedett.

15-64 ÉVES NÉPESSÉG GAZDASÁGI AKTIVITÁSA VAS MEGYÉBEN

A gazdasági aktivitás erősödése mellett a gazdaságilag aktívak összetétele is kedvezően alakult, nőtt a foglalkoztatottak száma és csökkent a munkanélküliek száma a társadalomban. A foglalkoztatottak száma a versenyszférában nő, miközben a közfoglalkoztatás folyamatosan visszaszorul.

Az utóbbi években a foglalkoztatottak számának növekedésében lassulás figyelhető meg, mivel évről évre szűkül a munkaerő-kínálat, a belső munkaerő-tartalék. Vas megyében annak ellenére is bővült a foglalkoztatás, hogy nálunk a legalacsonyabb az országban az inaktívak aránya, azaz a munkaerő-tartalék.

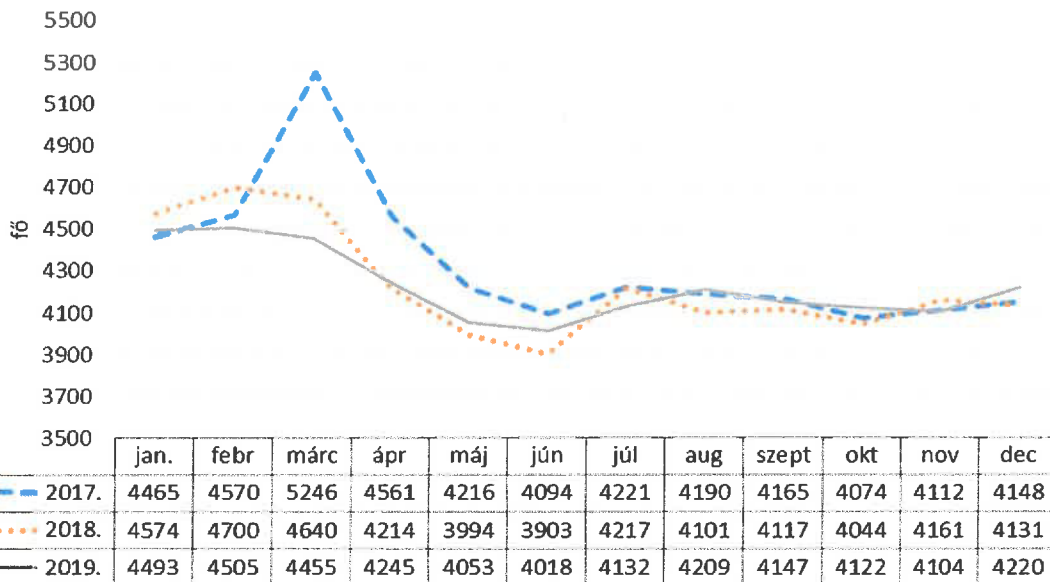
A foglalkoztatottak száma 2019. évben meghaladta a 120 ezer főt, amely 20,8%-kal magasabb a 2010. évinél. A foglalkoztatás bővülés meghatározó tényezője a piaci munkahelyek számának növekedése volt. A közfoglalkoztatás nem volt meghatározó elem a foglalkoztatás növekedésében az elmúlt években, de kétségkívül szerepet játszott benne.

REGISZTRÁLT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMÁNAK ÉS ÖSSZETÉTELÉNEK AZ ALAKULÁSA

A regisztrált állás keresők száma 2019. év első három hónapjában volt a legmagasabb, de így is alatta maradt az előző éveknek. Az áprilisi csökkenést követően az év többi hónapjában - az elmúlt évekhez hasonlóan - általában 4000-4200 között alakult a munkát keresők száma. 2019-ben havonta átlagosan 4225 állás kereső szerepelt a nyilvántartási rendszerben, amely 0,2%-kal kevesebb, mint 2018-ban.

2018-ban és 2019-ben a programok folyamatos működéséből adódóan a közfoglalkoztatottak nem kerültek vissza állás kereső állományba, mivel megszakítás nélkül végezhetek munkát. 2019-ben az előző évinél is egyenletesebben alakult a regisztrált állás keresők száma, mivel az egyes hónapok között tovább csökkent az eltérés a 2018. évihez viszonyítva.

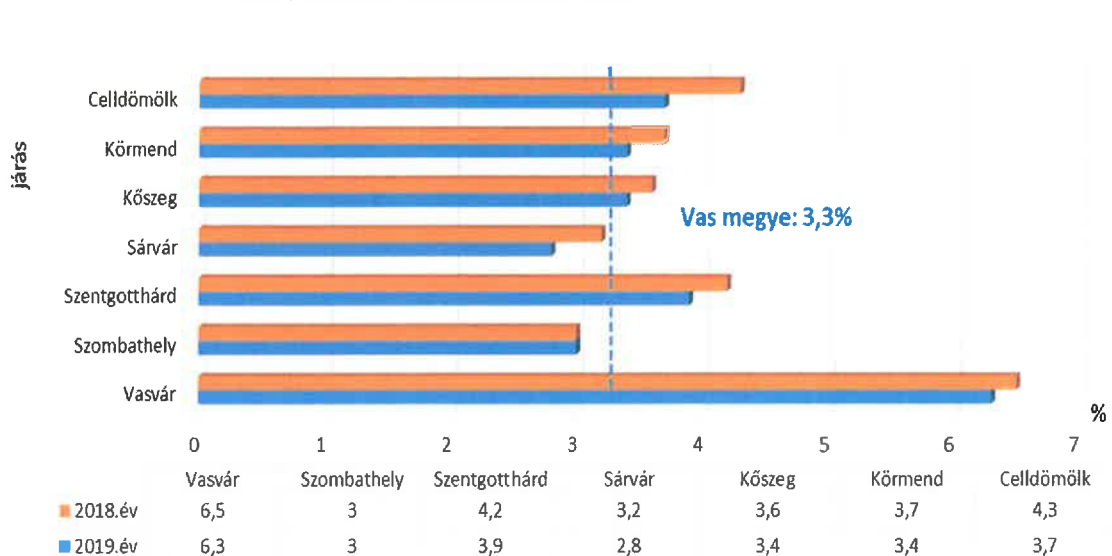
A REGISZTRÁLT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA VAS MEGYÉBEN

Összességében megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők számának az alakulására az elsődleges munkaerő-piaci kereslet mellett a támogatott munkaerő-piaci programok (EU-s programok, közfoglalkoztatás) gyakoroltak számottevő hatást.

Vas megyét hosszú évek óta az egyik legkedvezőbb munkaerő-piaci helyzetű térségek között tartják nyilván, mivel megyénkben az egyik legalacsonyabb az álláskeresési ráta. A területi rangsorban - Győr-Moson-Sopron megye, a főváros, valamint Pest megye után - Vas megyében volt a negyedik legalacsonyabb az álláskeresési ráta, amely havonta átlagosan 3,3%-ot tett ki, közel megegyezően az előző évvel, az országos 5,4%-os átlagnál pedig alacsonyabb.

HAVI ÁTLAGOS ÁLLÁSKERESÉSI RÁTA

A megyén belül azonban továbbra is vannak különbségek az egyes járások munkaerő-piaci helyzete között, annak ellenére, hogy 2019-ben a különbségek tovább mérséklődtek a korábbi esztendőkhöz képest.

A korábbi években Szentgotthárd és Vasvár térségében volt legmagasabb az álláskeresőknek a gazdaságilag aktív népességben belüli aránya. Mára csak Vasvár térségében kiugró a mutató értéke, annak ellenére, hogy ott is tovább javult a helyzet az előző évhez képest.

Szombathely és Sárvár térségében volt a legkedvezőbb a munkaerő-piaci helyzet 2019-ben, de Kőszeg és Körmend vonzáskörzetében is a megyei szinthez hasonlóan alakult a mutató értéke. Szentgotthárd térségében 0,6%-ponttal, Celldömölk vonzáskörzetében 0,4%-ponttal meghaladta a megyei 3,3%-os átlagot az álláskeresési ráta. Vasvár járás területén a javulás ellenére 3%-ponttal magasabb (közel duplája) a relatív mutató értéke a megyei rátánál.

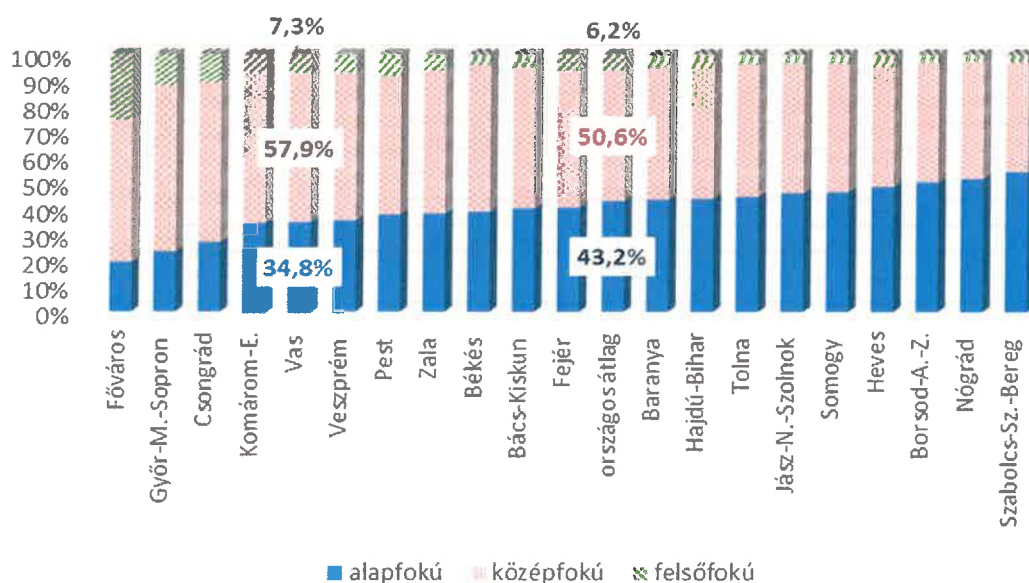
A regisztrált álláskeresők számának járásonkénti alakulását az alábbi táblázat mutatja:

Megnevezés	Cell-dömölk	Körmend	Kőszeg	Sárvár	Szentgotthárd	Szombathely	Vasvár	Vas megye
Regisztrált álláskeresők átlagos száma, fő 2019.év	439	445	427	551	273	1679	410	4255
Index (2014.év=100,0)	60,1%	64,5%	80,0%	60,0%	75,8%	75,6%	72,3%	70,7%

2019. évben is a kiemelt céljaink között szerepelt a hátrányos helyzetű álláskeresők munkához jutásának segítése, elhelyezkedési esélyeinek növelése, különös tekintettel az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezőkre, akiket döntően munkaerő-piaci képzésekbe szándékoztunk bevonni, de az elhelyezkedésüket is igyekeztünk támogatni az EU-s programok segítségével. Mivel sok esetben halmozottan hátrányos helyzetű személyekről van szó, ezért körükben az átlagnál nagyobb erőfeszítésekre van szükség az eredmények eléréséhez.

A nyilvántartásban szereplő személyek iskolai végzettség szerinti struktúrája érdemben nem változott az előző évekhez képest. 2018. évihez hasonlóan a regisztrált álláskeresők között legtöbben (34,8%) legfeljebb 8 általános iskolával rendelkeztek. A szakmunkásképzőt, szakiskolát végzetek aránya 27,7% volt. Szakközépiskolába, technikumba 21,1%-a, gimnáziumba 9,2%-a járt a regisztrált álláskeresőknek, a diplomások aránya 7% körül mozgott.

A REGISZTRÁLT ÁLLÁSKERESŐK ISKOLAI VÉGZETTSÉG SZERINTI ÖSSZETÉTELE, 2019.

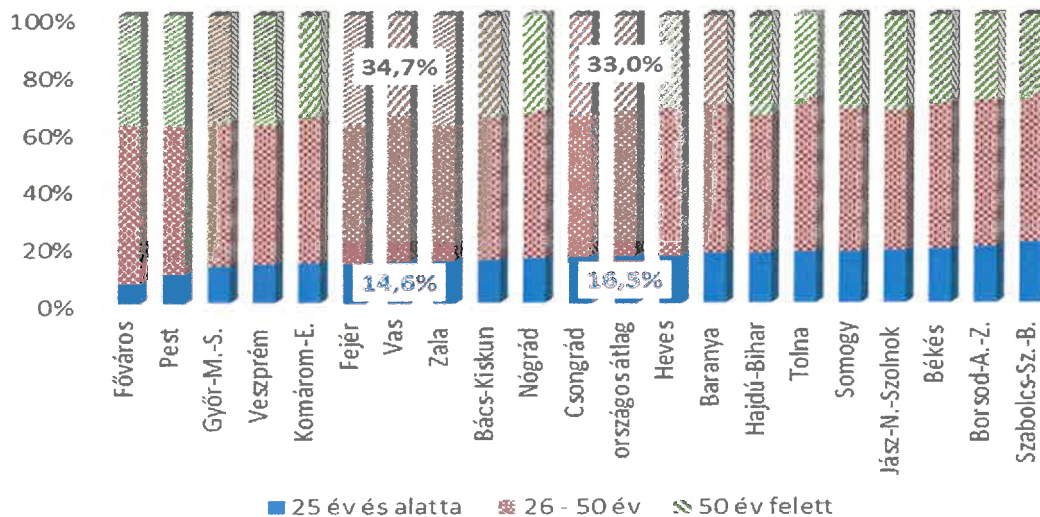

A regisztrált álláskereső iskolai végzettsége – a megye lakosságának iskolázottságához hasonlóan – lényegesen kedvezőbb az országosnál. A területi sorban az alacsony iskolai végzettségű regisztrált álláskereső aránya az ötödik legalacsonyabb (országos átlagnál 18,4%-ponttal alacsonyabb), a felsőfokúak aránya azonban az országos átlagot meghaladva a hatodik legmagasabb.

2019-ben éves átlagban az álláskeresők 14,6%-a tartozott a 25 éves vagy fiatalabb korcsoportba, 50,7%-a tartozott 26-50 évesek közé, az 50 évnél idősebbek aránya 34,7%-ot tett ki. Az álláskereső korcsoportok szerinti száma és összetétele számottevően nem módosult az előző évhez képest. A fiatalok körében 4,9%-os csökkenést mutatnak az adatok, a 26-50 éves korosztály létszáma nem változott, míg az 50 éven felüliek körébe 1,7%-os emelkedés történt.

Az 50 év felettek elhelyezkedési problémáit jól jelzi, hogy a körükben lényegesen magasabb a tartós álláskereső aránya. Az összes álláskereső 27,4%-a nem talált már egy éve munkát, az 50 év felettek körében ez az arány 47,9% volt, ami az előző évi arányt 1,4%-ponttal meghaladta.

A REGISZTRÁLT ÁLLÁSKERESŐK KORCSOPORT SZERINTI ÖSSZETÉTELE, 2019.ÉV

A megyék közötti sorban a 25 éves vagy fiatalabb regisztrált álláskereső aránya a hetedik legalacsonyabb, az 50 évnél idősebb álláskereső aránya - az országos átlagot 1,7%-ponttal meghaladva - a tízedik legalacsonyabb.

A regisztrációs rendszerbe belépő legfeljebb 25 éves álláskereső jelentős része kevésbé motivált a munkavégzésre, többségük inkább képzésben kíván részt venni. Rontja az elhelyezkedési esélyüket, ha a fiatal korhoz alacsony iskolai végzettség társul. A fiatalok munkaerő-piaci integrációjának elősegítése érdekében a rendelkezésre álló uniós források felhasználásával Ifjúsági Garancia rendszert működtetünk. A program sikeres megvalósítása

érdekében együttműködtünk a gazdaság szereplőivel, civil szervezetekkel, oktatási rendszer szereplőivel.

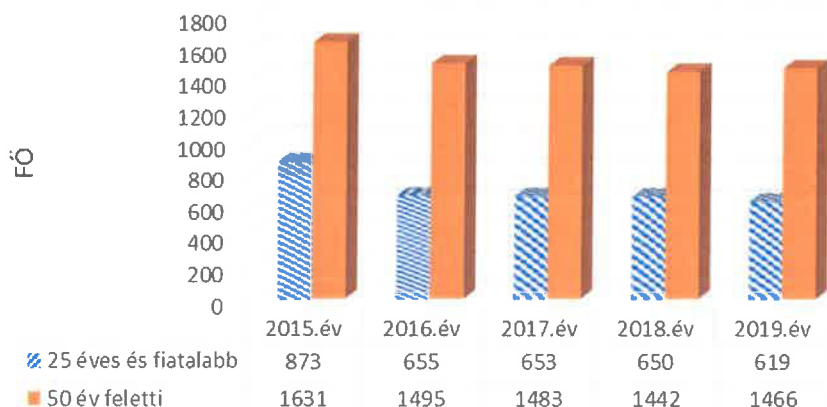
Az elmúlt időszakban folyamatosan mérséklődött a legfeljebb 25 éves regisztrált álláskeresők száma. A csökkenés üteme az utóbbi években lelassult. Részarányuk pedig 15% körül alakult az utóbbi években.

A fiatalok arányát illetően Vas megye a területi sor közepe körül foglal helyet. A megyék között e mutatószám tekintetében nem jelentős a különbség. A fővárosban 10 % alatt maradt a mutató értéke, a megyék vonatkozásában 11-22% között szóródott.

A fiatalokat szolgáltatások és támogatások segítségével igyekszünk kedvezőbb helyzetbe hozni a munkaerő-piacon. A legfeljebb 25 éves álláskeresőket elsődlegesen a nyílt munkaerő-piacra irányítjuk, csak indokolt esetben támogattuk a közfoglalkoztatásban való részvételüket. Nem jellemző foglalkoztatási forma ennél a korosztálynál és jellemzően csak azok a fiatalok dolgoznak közfoglalkoztatottként, akiknek nincs lehetősége az elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre.

2019-ben havonta átlagosan 34 fiatal vett részt közfoglalkoztatásban, 24,4%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Az összes közfoglalkoztatotti létszámnak mindössze 3,3%-át tették ki a fiatalok, amely tovább csökkent az elmúlt évihez képest.

A 25 ÉVES ÉS FIATALABB VALAMINT AZ 50 ÉV FELETTI REGISZTRÁLT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA

Az elmúlt években folyamatosan mérséklődött az 50 évnél idősebb regisztrált álláskeresők száma. A csökkenés üteme azonban lassabban alakult az álláskeresők többi rétegéhez képest. 2019-ben megszakadt a csökkenés és 1,7%-kal magasabban alakult a számuk, mint egy évvel korábban. Az összes regisztrált állományon belüli részarányuk a korábbi 25-26%-ról 34% fölé emelkedett az utóbbi években. A megyék közötti sorban ezzel az eredménnyel a magasabb mutatójú megyék közé kerültünk.

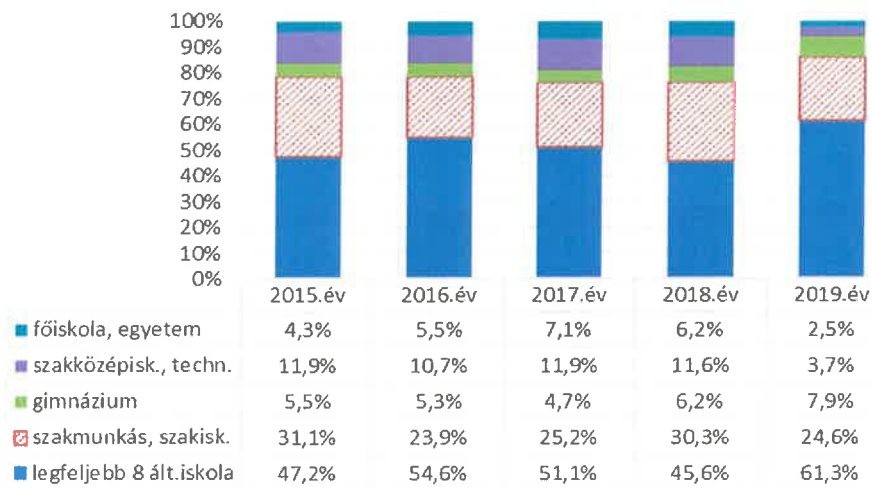
Az EU által finanszírozott munkaerő-piaci programok által nyújtható támogatások és szolgáltatások segítségével igyekeztünk elérni, hogy a programba vont idősebb álláskeresők munkaerő-piaci helyzete javuljon és mihamarabb megvalósulhasson a támogatás nélküli munkaerő-piaci integrációja.

A BEJELENTETT MUNKAERŐ-IGÉNYEK ALAKULÁSA

A gazdaság szinte minden területét kisebb-nagyobb mértékben érintő munkaerő-hiány 2019. évben is jellemző maradt, annak ellenére, hogy a belső migráció is kedvez a megyének. Ugyanakkor az osztrák határ közelsége jelentős elszívó hatással bír a munkaerő tekintetében.

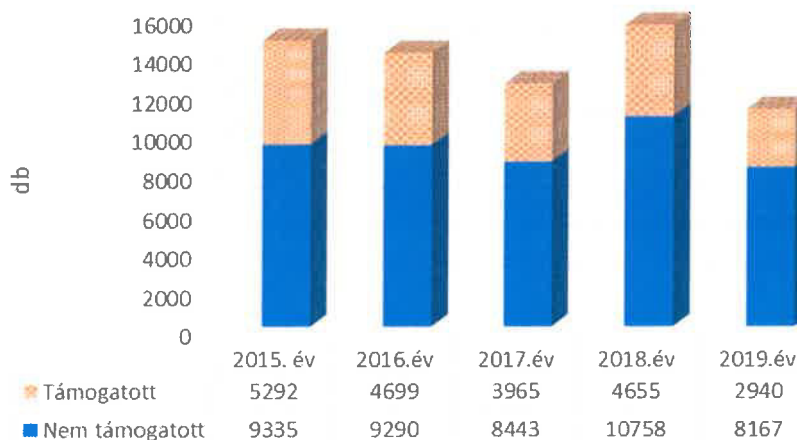
A következő ábra jól szemlélteti, hogy az egyre fokozódó munkaerő-hiányból adódóan, hogyan változott a munkáltatóknak a munkaerővel szembeni elvárásai. 2015-ben még 50% alatt volt azoknak a bejelentett munkaerőigényeknek az aránya, ahol legfeljebb 8 általános végzettséget vártak el és közel minden harmadik üres állást szakmunkással szerették volna betölteni. 2019-ben már 60% fölé emelkedett az alapfokú iskolai végzettséghez kötött munkahely, ezzel szemben 25% alá esett a szakmunkás bizonyítványhoz kötött állások aránya.

A NEM TÁMOGATOTT ÜRES ÁLLÁSOK ÖSSZETÉTELE
ISKOLAI VÉGZETTSÉG SZERINT

Az előző évekhez képest csökkent a bejelentett üres álláshelyek száma. A vizsgált időszakban 11 107 üres állást jeleztek a munkáltatók, 27,9%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban.

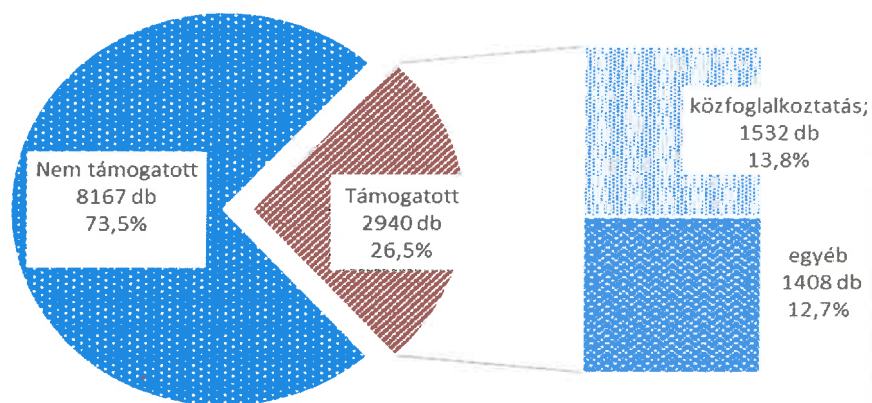
BEJELENTETT ÜRES ÁLLÁSHELYEK SZÁMA

A támogatással kínált üres álláshelyek számának az alakulását alapvetően a támogatási források volumene határozza meg. A támogatott állásbejelentések száma az előző év adatától jelentősen (36,8%-kal) elmaradnak, aminek részben a közfoglalkoztatási programok 2018. évi működtetési mechanizmusa az oka, részben - az irányelveknek megfelelően – a 2019. évi programok kevesebb munkalehetőséget kínáltak, mint az elmúlt években. Az EU-s pénzek által finanszírozott, GINOP és TOP projektek nyújtotta támogatott elhelyezkedési lehetőségek is elmaradtak az előző évitől.

Az elmúlt évek azonos időszakához hasonlóan – jellemző maradt a nem támogatott munkahelyek dominanciája (73,5%) a megye munkaerő-piacán.

A BEJELENTETT ÜRES ÁLLÁSHELYEK MEGOSZLÁSA, 2019.ÉV

Az álláshely kínálat volumenére – a csökkenés ellenére – 2019-ben is hatással voltak a közfoglalkoztatási rendszer keretén belül megjelenő munkaerő-igények: az összes állás 13,8%-a a közfoglalkoztatás valamelyik eszközét takarta. (Egy évvel korábban 7,7%-pontos magasabb volt ez az arány.)

A nyári hónapokban a támogatással történő elhelyezkedési lehetőségek számát a diákok számára indított munkaerő-piaci program növelte, amelynek keretében az önkormányzatok illetve azok intézményei, valamint 2019. évtől a vendéglátás, a turizmus és a mezőgazdaság területén működő vállalkozások kínáltak a diákok részére nyári munkát. A program keretében 464 nappali tagozatos tanuló számára nyílt lehetőség a munkavállalásra a megyében, amely némileg elmaradt az előző évitől. A nyári diákmunkához kapcsolódó munkaerő-igények az állások 4,2%-át tették ki.

A BEJELENTETT ÜRES ÁLLÁSHELYEK SZÁMA GAZDASÁGI ÁGANKÉNT

Megnevezés	Támogatott	Nem támogatott	Összesen
Összesen	2940	8167	11107
Ebből:			
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás	117	353	470
Feldolgozóipar	74	2867	2941
Építőipar	92	622	714
Kereskedelem, gépjárműjavítás	226	513	739
Szállítás, raktározás	11	461	472
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	231	503	734
Adminisztratív és szolgáltatást tám. tev.	51	857	908
Közigazgatás	1487	494	1981
Oktatás	64	40	104
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	175	444	619

A támogatott üres állások 50,6%-át a közigazgatás területéről jelentették be, amelyeket döntően az önkormányzatok jeleztek a közfoglalkoztatási programok munkaerő-igényéből következően.

Támogatás nélkül legtöbb álláskeresőt a feldolgozóipar, ezen belül jellemzően a gépipar, az élelmiszeripar és a textilipar szándékozott felvenni, de a munkaerő-kölcsönzők is jelentős nagyságrendű munkaerő-igényt jeleztek. Ezek mellett az építőipar, a kereskedelem, vendéglátás területére vártak még legnagyobb számban dolgozókat a munkáltatók.

A gazdálkodó szervezetek munkaerő-igényének egy részét a fluktuáció indukálja a megyében.

A munkaerő iránti kereslet elsősorban a Szombathelyi járásra koncentrálódik a megyében. 2019-ben az üres állások mintegy 40%-át ebből a körzetből jelentették be a munkáltatók. A Celldömölki irodában az álláshelyek közel 17%-át, a Sárvári irodában 13,5%-át jelezték a cégek. A többi körzetben kisebb arányú volt a munkaerő iránti kereslet.

A Vasvári járás kivételével a beérkezett állásoknak nagyobb részét tették ki azok a munkaerő-igények, amelyekhez a munkáltatók nem igényeltek semmilyen támogatást. 2019-ben Szombathely térségében fordultak elő legkisebb arányban a támogatott üres munkahelyek, ahol 20% alatt maradt a hányaduk.

A következő táblázat a 2019-ben bejelentett üres álláshelyek számát mutatja járásonként, támogatott és nem támogatott megoszlásban:

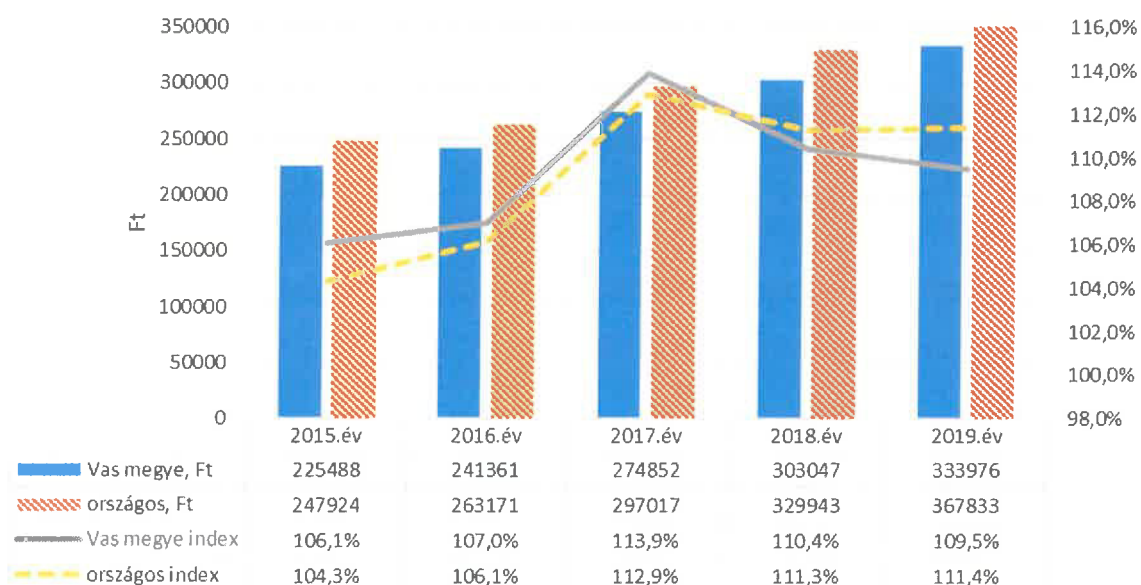
A BEJELENTETT ÜRES ÁLLÁSHELYEK SZÁMA JÁRÁSONKÉNT, 2019. ÉV

Megnevezés	Támogatott	Nem támogatott	Összes	Támogatott	Nem támogatott
	bejelentett üres állás helyek				
	száma, db			aránya, %	
Celldömölk	528	1328	1856	28,4%	71,6%
Körmend	460	637	1097	41,9%	58,1%
Kőszeg	234	626	860	27,2%	72,8%
Sárvár	401	1098	1499	26,8%	73,2%
Szentgotthárd	194	574	768	25,3%	74,7%
Szombathely	755	3705	4460	16,9%	83,1%
Vasvár	368	199	567	64,9%	35,1%
Vas megye	2940	8167	11107	26,5%	73,5%

A gazdálkodó szervezetek munkaerő-igényének egy részét továbbra is a fluktuáció indukálja a megyében.

A munkaerőért folytatott verseny a keresetek növekedését eredményezte. A munkáltatók magasabb fizetésekkel igyekeznek új munkaerőhöz jutni, illetve a meglévő munkaerőt is csak a keresetek növelésével tudta megtartani. 2019. évben a bruttó átlagkereset Vas megyében 9,5%-kal emelkedett, aminek eredményeként 2019-ben Vas megyében 333 976 Ft volt a bruttó átlagkereset, 9,2%-kal alacsonyabb az országos átlagnál.

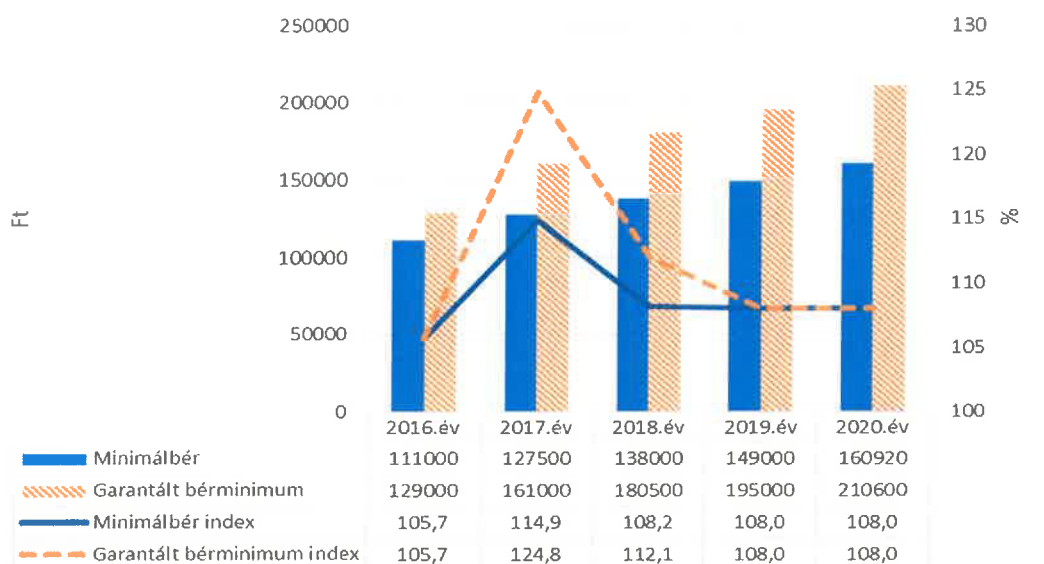
AZ ALKALMAZÁSBAN ÁLLÓK HAVI BRUTTÓ ÁTLAGKERESETÉNEK ALAKULÁSA

A bérek növekedéshez a gazdasági folyamatok mellett kormányzati intézkedések is hozzájárultak. A minimálbér, illetve a (szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatottaknak járó) garantált bérminimum folyamatosan, de 2014. év és 2016. év

között nagyjából a versenyszféra egészére jellemző ütemben nőtt. Ezt meghaladó mértékű emeléséhez 2017. évre teremtődtek meg a feltételek, ekkor a minimálbér 15%-kal, 127 500 forintra, a garantált bérminimum 25%-kal, 161 000 forintra emelkedett, amit 2018-ban további 8,0, illetve 12%-os emelés követett. A korábban kialakult kereseti arányok megtartásának igénye a minimálbérnél magasabb keresettel rendelkezők bérét is felfelé „húzta”.

A MINIMÁLBÉR ÉS A GARANTÁLT BÉRMINIMUM ALAKULÁSA

A bérek emelése mellett a cégek számos plusz juttatást kínálnak a dolgozóik számára: egészség-megőrzési programok, szűrővizsgálatok, biztosítási kötvények, cafeteria-rendszer fejlesztés stb.

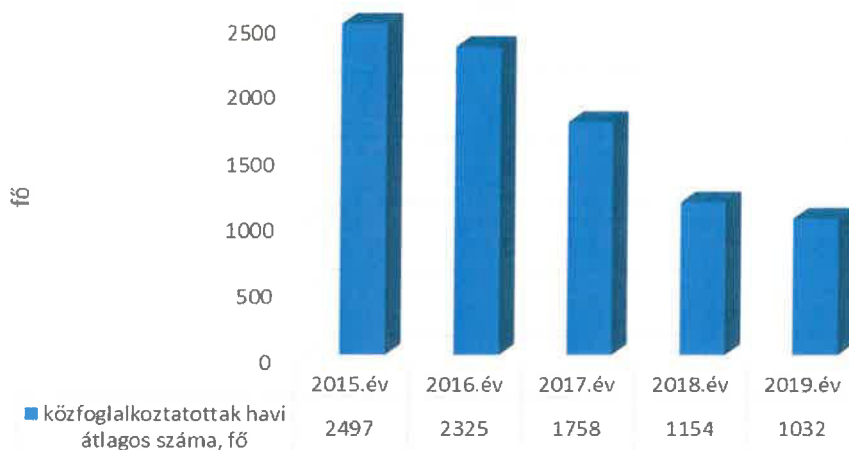
A KÖZFOGLALKOZTATOTTAK SZÁMÁNAK AZ ALAKULÁSA

A munkaerő-piaci mutatók javulása következtében 2016. évtől a Kormány fokozatosan csökkentette a közfoglalkoztatás támogatására fordítható források összegét. Elsősorban a 25 éven aluliak és a szakképzettek közfoglalkoztatását igyekeztek mérsékelni és az elsődleges munkaerő-piacon történő elhelyezkedésüket ösztönözni. A közfoglalkoztatottaknak az elsődleges munkaerő-piacon történő elhelyezkedésének segítésére „Közfoglalkoztatásból a versenyszférába” központi munkaerő-piaci program indult. A támogatás oly módon ösztönzi a közfoglalkoztatottat a versenyszférában történő elhelyezkedésre, hogy a közfoglalkoztatási jogviszony időtartamának lejártát megelőzően történő elhelyezkedése esetén, elhelyezkedési juttatásban részesül. Az elhelyezkedési juttatás összege jelenleg a foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT) havi összegének kétszerese, amely támogatást addig kapja az egyén, ameddig a közfoglalkoztatási jogviszonya munkaviszony létesítése hiányában fennállt volna.

2019-ben a közfoglalkoztatottak száma 10,6%-os mértékben csökkent az előző év adataihoz képest. A csökkenéshez hozzájárult, hogy 2019-től megszűntek a járási startmunka mintaprogramok, pontosabban az érintett önkormányzatok a megkezdett tevékenységüket legfeljebb a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási programokban folytathatták.

A Belügyminisztérium döntése szerint 2019-től azok a települések, amelyek adóerőképessége a 110 000 Ft/fő mértéket és lakosság száma a 700 főt meghaladja, közfoglalkoztatási támogatásban nem részesülhetnek. E mutatók szerint az országban 36 (Vas megyében három) település gazdasági helyzete nem indokolta, hogy közfoglalkoztatási támogatásban részesüljön.

KÖZFOGLALKOZTATOTTAK HAVI ÁTLAGOS SZÁMA

A közfoglalkoztatás csökkentését a közvetlen intézkedések mellett, közvetett módon is igyekeztek elősegíteni. A közfoglalkoztatási bérek növekedési üteme az utóbbi években jelentősen lelassult. 2019-ben a közfoglalkoztatási bér alig haladta meg a minimálbér felét.

A KÖZFOGLALKOZTATÁSI BÉR ÖSSZEGE ÉS ARÁNYA A MINIMÁLBÉRHEZ

ÖSSZEGZÉS A 2019. ÉVRŐL

A piaci folyamatok és a foglalkoztatáspolitikai intézkedések együttes hatásaként a megye munkaerő-piacán 2019. évben is kedvező folyamatok zajlottak. A KSH felmérése szerint 2019. évben a 15-64 éves népességnek 76,2%-a volt jelen a munkaerő-piacon

foglalkoztatottként vagy munkanélküliként, amely 3,6%-ponttal meghaladja az országos átlagot, a megyék közti sorban pedig a legmagasabb. A foglalkoztatottak száma tovább bővült és a 15-74 éves népesség körében elérte a 126,8 ezer főt.

2019-ben összesen több mint 11 000 db üres álláshelyet jeleztek a munkáltatók a megyében, amely mintegy 30%-kal elmaradt az előző évitől. A csökkenésben az elsődleges munkaerő-piacról érkezett munkaerő-igények mérséklődése mellett szerepet játszott, hogy a közfoglalkoztatási programok alacsonyabb létszámmal működtek, mint a korábbi években. A munkaerőhiány enyhítését és a munkaerő mobilitását aktív munkaerőpiaci intézkedésekkel, valamint a lakhatási támogatás mellett munkásszálló építésének támogatásával is igyekeztünk segíteni.

A gazdaság szinte minden szegmensét kisebb-nagyobb mértékben érintő munkaerő-hiány 2019. évben is jellemző maradt, ami a munkáltatókat további béremelésekre ösztönözte. A vállalkozások magasabb fizetésekkel igyekeznek munkaerőhöz jutni, illetve a meglévő munkaerőt megtartani.

Vas megye hosszú évek óta az egyik legkedvezőbb munkaerő-piaci helyzetű térségek közé tartozik. 2019-ben az álláskeresői ráta 3,3% volt, 0,1%-ponttal alacsonyabb, mint 2018-ban.

Közel 10%-kal kevesebben regisztráltatták magukat álláskeresőként, mint az előző évben és a nyilvántartási rendszerből kilépők száma is hasonló arányban maradt el a 2018. évitől. A kilépők 54,6%-a munkába tudott állni az elsődleges munkaerő-piacon, 4,5%-ának a közfoglalkoztatási programok biztosítottak munkalehetőséget, mintegy 2%-uk munkaerő-piaci képzésbe kapcsolódott be.

A MUNKAERŐ-PIACI FOLYAMATOK, JELLEMZŐK 2020. ELSŐ HÓNAPJAIBAN

A koronavírus-járvány megjelenése és a veszélyhelyzet március közepi kihirdetése kedvezőtlen hatást gyakorolt a gazdasági folyamatokra, a lakosság mindennapjaira. A hatás erőssége azonban nagyban függ attól, hogy a térség gazdasági-társadalmi szerkezete milyen jellemzőkkel bír, illetve a gazdaság leginkább érintett területei, illetve a társadalom leginkább érintett csoportjai mekkora súlyt képviselnek az adott térségben.

Vas megyében a feldolgozóipar tölt be meghatározó szerepet a foglalkoztatásban, ahol az alkalmazásban állók mintegy 40%-a dolgozik. A feldolgozóiparon belül elsősorban a gépipart érinti a koronavírus járvány, ahol több munkáltató első lépésként állásidő bevezetésével, szabadságok kiadásával igyekezett időt nyerni. Előfordult, hogy próbaidős dolgozókat küldtek el, illetve munkaidőkeret terhére szüneteltették a munkát. A szellemi dolgozók, amennyiben lehetséges, home office-ban végzik a munkájukat.

A járványhelyzet legközvetlenebb módon a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátást sújtja, de a személyszállításra és azokra a szolgáltatásokra is kedvezőtlenül hat, amelyek személyes kontaktussal járnak.

A gazdaságnak azonban vannak olyan területei is, ahol a járványhelyzet a munkaerő szükségletet növelte, pl. (élelmiszer)kereskedelem, logisztika (házhozszállítás).

A kialakult járványügyi helyzet kedvező munkaerő-piaci tendenciákat tört meg. Az elmúlt időszakban folyamatosan nőtt a gazdasági aktivitás, ami bővülő foglalkoztatottság és csökkenő munkanélküliség mellett ment végbe.

A munkaerő-piacon a kedvezőtlen jelek már márciusban megmutatkoztak, de áprilistól romlott erőteljesebben a munkaerő-piaci helyzet.

A koronavírus-járvány megjelenését követően a kezdeti időszakban az emberek óvatossága miatt esett vissza a vendéglátás, a személyes kapcsolattal járó szolgáltatások, a turizmus. Miután kiderült, hogy a tömeges megbetegedés nem kerülhető el, a személyek mozgásának a korlátozására került sor. A hatósági intézkedések súlyosan érintették a gazdaság egészét. Az üzemek egy része csökkentette vagy leállította (átmenetileg) a termelését, számos szolgáltatás szüneteltetésére került sor. A helyzetet tovább fokozta, hogy nem csak a hazai dolgozók veszítették el nagy számban a munkahelyüket, hanem a korábban külföldön dolgozók is, mivel jelentős számban olyan munkakörökben dolgoztak (jellemzően a vendéglátás területén), amelyeket súlyosan érint a koronavírus miatti válság.

A koronavírus-járvány elleni védekezés következtében a vállalkozások által tett intézkedések a regisztrált álláskeresők számának növekedését eredményezték.

Az áprilisban álláskeresővé váltak közül legtöbben a vendéglátásban, illetve a kereskedelemben dolgoztak korábban. A nyilvántartási rendszerben a pincérek, a szakácsok, a pultosok, a bolti eladók, a konyhai kisegítők száma emelkedett meg. Kisebb létszámban fordulnak elő az álláskeresők között, de a növekedés a körükben is megugrott: fodrász, cukrász, manikűrös, pedikűrös, kozmetikus, recepciós, fogtechnikus, cipész, járművezető-
oktató.

Remélhetőleg a válság nem húzódik el hosszú ideig. A munkáltatók jellemzően a létszám megtartásában gondolkodnak, de erőforrásaik végesek.

A kormány igyekszik a vállalkozások terheit mérsékelni és megvédeni a termelőkapacitásokat/ munkahelyeket, hogy a járvány után gyors kilábalás vegye kezdetét és a II. félévben megtörténhessen a visszarendeződés.

A Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében 2020. április 15-től lehet jelentkezni a kutatási, fejlesztési és innovációs támogatásokra és 2020. április 16-tól elérhető a csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatása is. A támogatások iránt jelentős érdeklődés tapasztalható.

Szombathely, 2020. május „6.”.

Harangozó Bertalan
kormány megbízott

MEGYEI JEGYZŐ

ELŐTERJESZTÉS közösségi célú alapítványok támogatására

A megyei közgyűlés elnöke a közgyűlésnek történő utólagos beszámolás mellett a költségvetési rendeletben elkülönített elnöki keret felhasználására kötelezettséget vállal. Az elnöki keretből esetenként alapítványok is igényelnek támogatást.

A Mötv. (2011. évi CLXXXIX. törvény) 42. §. (4) bekezdése értelmében a képviselőtestület hatásköréből nem ruházható át az alapítványi forrás átvétele és átadása.

E törvényi kötelezettségnek eleget téve javaslom, hogy a közgyűlés engedélyezze az elnöki keret terhére a Savaria University Press Alapítvány részére Pusztay János: Kutyaúr és más történetek c. könyvének megjelentetéséhez 100.000,- Ft, továbbá a Magyarok Kenyere Alapítvány részére a Magyarok Kenyere Program keretében megvalósuló adománybúza gyűjtés lebonyolításához 100.000,- Ft támogatás biztosítását.

Határozati javaslat:

A megyei közgyűlés

1. az elnöki keret terhére a Savaria University Press Alapítvány részére Pusztay János: Kutyaúr és más történetek c. könyvének megjelentetéséhez 100.000,- Ft, továbbá a Magyarok Kenyere Alapítvány részére a Magyarok Kenyere Program keretében megvalósuló adománybúza gyűjtés lebonyolításához 100.000,- Ft támogatást biztosít.
2. Felkéri elnökét a támogatási szerződések aláírására.

Felelős: közgyűlés elnöke

Határidő: azonnal

Szombathely, 2020. május 14.

Dr. Balázs Péter sk.